

J. S T A L I N

ANARKISMI
VAIKO
SOSIALISMI ?¹

*

1 9 3 0

Nykyisen yhteiskuntalämmän alku on laakkotalstein. Ja tämä taisteluun jokainen laukka pitää ohjeinaan omaa ideologiaansa. Peruaristolla on oma ideologiaansa—se on nimeltään liberaalisuus. Myöskin proletariaatilla on oma ideologiaansa—se on, kuten tunnetaan, sosialismi.

Liberalismissä ei voida pitää mitään ehjää ja jaksatonta: se jakautuu erillisiksi osiksi peruariston eri kerroksia vastaten.

Et ole snyt ja jaksutamaton sosialis-
milöian: sinä on sinen erilaisia strantia.

Me emme ryhdy tässä tarkastelemaan
liberalismia, se on parempi lyöä tänään
kertaan. Me haluamme tutustuttaa luki-
jan alustaan socialisiin ja sen vir-
teuksiin. Mielestämme se tulee olemaan
häälle mielenkiintoisempaa.

Socialismi jakautuu kolmeen päävir-
tukseen: reformismin, anarkismin ja
marxilaisuuteen.

Reformismi (Bernstein y.m.), joka
pitää socialismia vain kaukana päämäl-
lensä eikä mitään muuta, reformismi,
joka totuudellisesti kiittää socialistisen
vallankumouksen ja yrittää pystyttää
socialismia vähäistä lisää, reformismi,
joka ei julista laukien taloutta, vaan
niiden yhteistoimintaa, — tuo reformismi
rappeutuu päivä päivältä, kadottaa päivä
päivältä kaikki socialistiset tunnukset,
ja meidän mielestämme sen tarkastelu
tässä, näissä kirjoituksissa socialistien
määrätyksessä ei ole lainkaan tarpeellista.

Aivan talon on asia marxilaisuuteen ja anarkismiin nähden: niitä kumpakin pidetään nykyään sosialistisina virtauksina, ne käyvät keskenään selvokasta taistelua, ne kumpikin pyrkivät esittämään itseään proletariaatille todellisina sosialistisina oppina, ja niiden tarkastelu sekä talonomaan vertaileminen tulee tietysti olennaan lukijalle paljon mielenkiintoisempaa.

Me emme kuulu niihin ihmisiin, jotka „anarkismit” samaa mainittuina kääntävät halvaksi ja selkeäksi ja kädellään halveksien sanovat: „Viitettiin kajata siihen, eihän siitä kannata puhuaakaan!” Meidän mielestämme sellainen halveksintainen „arvostelu” on sekä kolvetonta että hyödytöntä.

Me emme kuulu niinkään ihmisiin, jotka lohduttavat itseään sillä, että anarkistitkin „ei ole joukkoa ja sen vuoksi he eivät ole niinkään vaarallisia”. Kysymys ei ole siitä, kenen mukana tänään kulkee suurempi tai pienempi

„joukko“, — kysymys on opin olemaisesta. Jos anarkistien „oppi“ ilmaisee totuuden, silloin on itsestään selvää, että se paikkautuu näiden ihmisten tunteen ja kerrin joukon ympärille. Jos se taas on paikkansapöytäkirja ja rakentuu vahvoilla perusteilla, niin se ei ole pilkittävää ja tulee vaikuttamaan ihmisiin. Mutta anarkistien paikkansapöytäkirjallisuus on todistettava.

Enkä luulevat, että marxilaisuudella ja anarkismilla on samat periaatteet, että niiden välillä on vain taktillisia erimielisyyksiä, joten heidän mielestään on kerrassaan mahdollista asettaa vastakkain näitä kahta virtausta.

Mutta se on suuri erehdys.

Me olemme sitä mieltä, että anarkistit ovat marxilaisuuden todellisia vihollisia. Me siis myöntämme senkin, että todellista vihollista vastaan on käytävä myöskin todellista taistelua. Ja sen taistelun on tarkoitettava anarkistien „oppi“ alusta.

loppaan asti eikä parantavaa se parantamattasi ja kaikinpuolesti.

Aina on niin, että marxilaisuus ja anarkismi rakentavat kokonsaan eri periaatteilla sitä huolimatta, että ne kumpikin esiintyvät talouselämänsä sosiaalisena työn alla. Anarkismin kalmaakivi on yksilö, jonka vapauttaminen on sen mielestä joukon, kollektiivin, vapautuksen pääasia. Anarkismin mielestä joukon vaputus on mahdollista niin kauan, kuin yksilö ei ole vapautunut, jonka vuoksi sen lause on: „Kaikki yksilön hyväksi“. Marxilaisuuden kalmaakivi sitä vastoin on joukko, jonka vapauttaminen on sen mielestä yksilön vapautuksen pääasia. Marxilaisuuden mielestä ain yksilön vapautuminen on mahdollista niin kauan kuin joukko ei ole vapautunut, jonka vuoksi sen lause on: „Kaikki joukon hyväksi“.

On selvää, että nämä kaksi on kaksi periaatetta, jotka kieltävät toinen toisensa

na, eikä ainoastaan taktillista erinäisyyksiä.

Kirjallistemme tarkoituksena on asettaa rinnastusten näkö kuloksi vastakkain periaatteita, verrata toisiinsa marxilaisuutta ja anarkismia sekä sitten väliä niiden välejä puolia ja puoliteollisuksia. Samalla me pidämme tarpeellaisena ja tässä tutustuttaa lukija kirjallisten suhteiden.

Me siunna marxilaisuuden luonnollisissa, kajoamme aivan aivan anarkistien katsantokantoihin marxilaisuuteen nähden ja sitten siirrymme itse anarkistien arvosteluun. Nimittäin: esitämme dialektisen metodin, anarkistien katsantokannat tähän metodiin nähden ja arvostelomme; materialistisen teorian, anarkistien katsantokannat ja arvostelomme (tämä tulee esitettyä senalla sosialistisesta vallankumouksesta, sosialistisesta diktatuurista, ministerijärjestelmästä ja yleensä taktiikasta); anarkistien filosofian ja arvostelomme; anarkistien sosialismin ja

arvostukseensa; anarkistien taktiikkaan ja järjestään — mikä lopuksi toimii johtopäätöksensä.

Yritämme saada todistetuksi, että anarkistit pikkuryhtäisijän sosialismin julistajina eivät ole todellisia sosialisteja.

Yritämme saada myöskin todistetuksi, että anarkistit eivät ole todellisia vallankumouksellistakaan, koska he kieltävät proletariaatin diktatuurin...

Ekäymme siis näin.

I

DIALEKTINEN METODI

Marxilassa kaikki liik-
kyy... Eivät muuttu,
kustannukset kasvavat,
vaikuttaa kaikkiin.

K. H A I K

Marxilaisuus ei ole ainoastaan so-
siaalista teoria, se on ehkä maail-
mankatsomus, filosofinen järjes-
telmä, josta Marxin proletaarinen
sosialismi johtaa itsensä. Tätä filoso-
fista järjestelmää nimitetään dialektiseksi
materialismiksi.

Sen vaikkei marxilaisuuden alkuperäi-
nen merkitys myöskin dialektisen ma-
terialistisen olomuotona.

Miksi tätä järjestelmää nimitetään
dialektiseksi materialismiksi?

Siksi, että sen metodi on dialektinen ja senie materialistinen.

Mitä on dialektinen metodi?

Sanotaan, että yhteiskuntallemme on keskeytymättömän liikkeen ja kehityksen tilassa. Se onkin totta: elämä ei voida pitää jossain muuttamattomana ja liikkumattomana, se ei koskaan pyrköhy jollekin yhdelle tasolle, se on aina olemassa liikkeessä, aina olemassa tuhoamisen- ja syntyminenprosessissa. Sen vuoksi elämässä on aina uutta ja vanhaa, kasvua ja katoamista, vallankumouksellista ja vastavallankumouksellista.

Dialektinen metodi sanoo, että elämä on tarkasteltava jana olemassa, minkälainen se todellisuudessa on. Me olemme nähneet, että elämä on keskeytymättömässä liikkeessä, siis meidän on tarkasteltava elämä sen liikkumattomuus ja muutettava kysymys: missä elämä menee? Me olemme nähneet, että elämä on ailaista tuhoamista ja syntyäistä, siis meidän valvottavuutemme on tarkastella

siinä on tahtomattomasti ja syntymättömällä tavalla kysymys: mitä tahtoa ja mitä syntyy siinäkö?

Se, mikä siinäkö syntyy ja päivittää toiseen kertaan, on voimattomuus, on tahtoa eteenpäin on mahdollista pyrkivyyttä. Kun siis esimerkiksi siinäkö syntyy proletariaatti luokkana ja se kasvaa päivittäin toiseen, niin silloin se ikään miten heikko ja vähälukunen hyvänsä, se leppäsen lopuksi kuitenkin voittaa, mikä? Eivät, että se kasvaa, voimastuu ja menee eteenpäin. Sen, mikä siinäkö vähenee ja katoaa haastavasti, täytyy päivittäin kiertämään länsiä tappio, vaikuttaa se ikään muodostaisi jättäisivoinan. Kun siis esimerkiksi parvasto monettakaan vähitellen maaperän jälkeensä alla ja menee joka päivä taaksepäin, niin silloin se ikään miten voimastuu ja suurilukunen hyvänsä, se karsii kuitenkin leppäsen lopuksi tappion. Mitä? Juuri siksi, että se luokkana hajaa, heikko-

nen, vaahenee ja muodostuu liikelaatuisi elämäksi.

Tuota eekin syntyneet tunnetaan dialektinen väittämä: kaikki se, mikä todella on olemassa, s.o. kaikki se, mikä pälvästä toiseen kauraa, on järjettömä, mutta kaikki se, mikä pöivästä toiseen hajona, on järjestäntä eikä ole väittä tappiota.

Esimerkki. Viime vuorokauden kahdeksankymmenluvulla syntyi Venäjän valtakunnallisen sivistystieteen keskuudessa suuri kiista. Narednikit väittivät, että pölvästä, joka voi ottaa tehokkääseen „Venäjän vapauttamisen“, on maaseudun ja kaupungin pikkupölväriä. Miksi? kysyivät marsilaiset heiltä. Eivät, sanoivat narednikit, että maaseudun ja kaupungin pikkupölväriä muodostaa nykyään enemmistö ja sen lisäksi on käyttöä ja eikä kurjuudessa.

Marsilaiset vastasivat: on totta, että maaseudun ja kaupungin pikkupölväriä muodostaa nykyään enemmistö ja että se on todellakin käyttöä, mutta onko

kykyä siltä? Pikkupervarit on jo pitkä aika muodostanut enemmistön, mutta tähän mennessä se ei ole ilman proletariaatin apua saittanut mitäänlaista alistykyä taistelussa „vapauden“ puolesta. Mutta miksi? Siksi, että pikkupervarit luokkana ei kasva, vaan pönähtäen päivittäin toiseen hajoaa ja jakautuu pervaareiksi ja proletareiksi. Tetsailla ei tietysti köyhyydellään ole tässä vaiheessa merkitystä: „ryyrylliset“ ovat pikkupervarista köyhempiä, mutta koskaan ei sano, että he voivat ottaa tehtäväkseen „Yonäjän vapauttamisen“.

Kutan näet, kykyä ei ole siltä, mikä luokka muodostaa täällä enemmistön tai mikä luokka on köyhempi, vaan siltä, mikä luokka laajittuu ja mikä luokka hajoaa.

Ja koska proletariaatti on ainoa luokka, joka keskittyymättä kasvaa ja laajittuu, joka vie itsestään yhteiskunnallista ja kaksu ympärilleen kaikki valtiokannukselliset ainekset, niin meidän

valvoillekuvastamme on tarpeellista on pää-
vaimaksi nykyajan liikkeenä, löydä sen
riivailin ja ottaa sen edistykseksi
pyrkimykset onko pyrkimyksiksem-
me.

Niin vastaavat marxilaiset.

Ilmeistä on, että marxilaiset tarkaste-
levat elämää dialektisesti, kun taas ma-
rxistit ajattelevat metafysiillisesti. —
he kuvailevat yhteiskuntasuhteen py-
sähtyneeksi yhteen kokonaisuuden.

Niin tarkastelee dialektinen metodi
elämän kehitystä.

Mertia on olemassa erilaisia liikkeitä.
Yhteiskuntasuhteiden tapauksessa liike „ju-
lituksen päivinä“, jolloin proletariaatti
suoritti sotilasta ja hyökkäsi aserit-
teihin ja liitti ryöstöihin taantuneesta
vastaan. Mertia yhteiskunnalliseksi liik-
keeksi on nimittettykään edullistankin vuo-
sien liikettä, jolloin proletariaatti „ruo-
hollinen“ kehityksen oloissa rajoittui
erilisiin lakkoihin ja pöytäsi ammatti-
liitojen perustamisessa.

On selvää että liikkeellä on erilaisia muotoja.

Siinäpiin dialektinen metodi sanookin, että liikkeellä on kahdenlainen muoto: evolutiivinen ja vallankorjauksellinen.

Läike on evolutiivista, kun edistyneemmät ainekset jatkavat vahvoimmaksi jakapöytäisiä työtään ja aiheuttavat vanhan järjestelmän pienik mittäitöid muutoksia.

Läike on vallankorjauksellista, kun nuo samat ainekset yhdistyvät, tulevat yhtenäisen aattien läpikäynniksi ja syökyvät vihollisensa vastaan läpikäynnin vanhan järjestelmän periaatteita ja tehokkään sikkään laadullisia muutoksia, pytyttämöksen uuden järjestelmän.

Evolutio valmisteleo vallankorjauksia ja luo sille maaperän, mutta vallankorjauksen vie evolutian päätöksen ja edistää sen työtä vastainpuolesta.

Samaaikäisiä prosesseja tapahtuu myöskin luonnon sikkäissä. Tieteen historia

suuttua, että dialektinen metodi on todella tieteilininen metodi: astronomian sosiologian asti saa kaikkialla vahvistuksen se ajatus, että maailmassa ei ole mitään ikuisia, että kaikki muuttuu, kaikki kehättyy. Kaikkea pitää siis luonnossa tarkastella liikkeen ja kehityksen näkökannalta. Ja se merkitsee, että dialektiikan henki kulkee punaisena lankana kaiken nykyaikaisen tieteen läpi.

Sillä taas tulee liikkua muotoihin, mitä tulee siihen, että dialektiikan mukaisen pienet eokkelliset muutokset johtavat leppujen leppämi muuttia laadullisiin muutoksiin, niin sillä lailla on yhteiskunnan voima myöskin luonnon historiassa. Mendelejevin „alkusäiden periodinen järjestelmä“ osoittaa selvästi, miten suuri merkitys luonnon historiassa on laadullisten muutosten syntyneillä määrällisillä muutoksilla. Sillä samalla todistaa biologiassa neolamarckianin teoria, jolla neodarwinismi lausuu paikkansa.

Me emme poika mitään muuta teo-
sieloa, josta F. Hegel on riittävästi tyy-
jentävästi valinnut tekemään „Anti-
Dühring“.

Sellainen on dialektisen metodin si-
sänsä.

“ ”
“ ”

MISSÄ miehiä anarkistit ovat dialekti-
sista metodista?

Kukaan on tunnottu, että dialektisen
metodin keksijä oli Hegel. Marx poh-
ditti ja paransi tätä metodia. Tämä sel-
keä on tietysti tunnottu anarkistillekin.
He tietävät, että Hegel oli vanhoillinen,
ja niinpä he tilaavat hyökkäyksen käyt-
tään sitävähän käyttä kukaan Hegeliltä
„restauraation“ kannattajana. He mieli-
llään „todistelevat“, että „Hegel on restau-
raation filosofi... että hän ylistää virke-
välttämättä perustushiljaisuutta sen absolu-
tisessa muodossa, että hänen historiantilo-
sofiansa yleisajatus on alitettu restau-“

ruokauden filosofianla naurunalle ja pal-
vulle sitä" ja niin edelleen, ymsk muuta
sellaista (kts. „Nobeli" N: S. V. Tubor-
kantiivilla kirjoitus).

Samaa „todistele" tunnetta anarkisti
Kropotkin tohtinaan (kts. aiemerkittä
lähen kirjassa „Tiede ja anarkismi",
venäjänkielillä).

Kropotkinia mahtivat yhteen lähen
meidän kropotkinilaisemme Tuborkantiiv-
viltä aina B. Gehen asti (kts. „Nobeli"
numerolla).

Toisaalta ei heidän kannaan kukaan
välttele, päinvastoin, jokainen on samaa
mieltä siitä, että Hegel ei ollut valti-
kannoutusellinen. Marx ja Engels todisti-
vat itse ennen kaikkea mutta kirjoittamaan
„Arvostelemaan arvostelemaan", että
Hegelin historialliset katsantokannat ovat
peruspohja ristiriidassa kannaan itäval-
tuuden kanssa. Mutta siitä huolimatta
anarkistit-kuitenkin „todistelevat" ja piit-
vät tarpeellisuus joka päivä „todistella",
että Hegel on „restauraation" kannattaja.

Mitä varten he sen tekivät? Luultavasti sitä varten, että voisivat kaikkia sitä saada Hegelin haaraan valoon ja että lukija tuntee, että „taantamukseellisen“ Hegelin metodikka ei voi olla olematta „inhottava“ ja epäeteellinen.

Anarkistit halovat siltä kumovansa dialektisen metodin.

Me sanomme, että sillä tavalla he eivät saa todistetuksi mitään muuta kuin oman sivistymättömyyden. Pascal ja Leibnitz eivät olleet vallokkumukaellisia, mutta heidän kokonaisuus matemaattinen metodi on nykyään tunnustettu tieteelliseksi metodiksi. Mayer ja Helmholtz eivät olleet vallokkumukaellisia, mutta heidän kokonaisuus fysikan alalla ovat tulleet tieteiden perustaksi. Vallokkumukaellisia eivät olleet myöskään Lamarck ja Darwin, mutta heidän evoluutiometodinnsa nosti biologisen tieteen jaloilleen... Mikä siltä ei voida tunnustaa sitä totuutta, että Hegelin vanhoillisuudesta huolimatta hänen, Hegelin, onnistui kehittää tieteell-

lisen metodi, jota nimitetään dialekti-
siksi?

Ei, sitä itse anarkistit eivät saa
tollittakasi mitään muuta kuin omat
sivistynekkömyytensä.

Mankkumaa edelleen. Anarkistien mie-
lestä „dialektiikka on metafysiikkaa“, ja
koska he „tahtovat vapauttaa tieteen
metafysiikasta ja filosofian teologisista“,
niin he hylkäävät myöskin dialektisen
metodin (ks. „Nobeli“ N:o 3 ja 9. S. G.
Myös Kropotkin „Tiede ja anarkismi“).

Eylikpä ovat nuo anarkistit! Pönnäkö,
kuten sanotaan, „hullun kujeet tervon
kustalle“. Dialektiikka on kypsynyt talen-
telussa metafysiikkaa vastaan, itseä talen-
telussa se on hankkinut itselleen mainon,
mutta anarkistien mielestä dialektiikka
on — metafysiikkaa!

Dialektiikka sanoo, että maailmassa ei
mitään ole fiksua, maailmassa kaikki on
ohimenevä ja muuttava, luonto muuttuu,
yhteiskunta muuttuu, tavat ja totin-
mukset muuttuvat, sieloudenrakaisuus-

kielitet monikerrat, itse toians moni-
tan, — eikä-pä dialektiikka tarkoitelee-kin
kukaan arvostelusta, eikä-pä se kieltä-
kin sen, että silloin olemassa sellaisia
toiansia, jotka on saati selville kerta
kaikkiaan ja ainoaksi, silloin se kieltää
myöskin abstraktiset „dogmaattiset väit-
tämät, jotka on vain päättävä päätös,
kun se kerran on keksitty“ (ks. *F. Engels*,
„Ludwig Feuerbach“)¹.

Metafyysikka taas annos mallei aivan
toians. Sille on maailma jotain ikuisia ja
muuttamatonta (ks. *F. Engels*, „Anti-
Dühring“), joku tai jokin on sen mää-
rännyt kerta kaikkiaan ja ainoaksi, —
jotain sen vooksi metafysiikkilla on aina
kielillä „ikuisen oikeudenmukaisuus“ ja
„muuttamaton totuus“.

Anarkistien „kunta-ist“ Proudhon on
arvottu, että maailmassa on olemassa
kerta kaikkiaan ja ainoaksi määritetty
maailmanlainen oikeudenmukaisuus, joka on
oletettava tulevan yhteiskunnan perustaksi.
Tämän johdosta Proudhonin nimettiin

metafysiikkaa. Marx taisteli Proudhonia vastaan dialektisen metodin avulla ja todisti, että kun kerran maailmassa kaikki mailla, niin läytyy myöskin „aikaudenmuutoksen” maullia ja niin „muuttuneen aikaudenmuutoksen” on metafysiikkaa heurista (ks. E. Marx, „Filosofian kurtia”). Mutta metafysiikka Proudhonia grunsiatit oppiaat heurista mailla: „Marxin dialektiikka on metafysiikka!”

Metafysiikka tannasta erilaiset hämähärit dogmit, kuten esimerkiksi sen, „mailla ei ole tiedettä”, „olion airtat”, ja loppujen loppuiksi maullia airtatit mailla jamaillatit. Proudhonin kuin Proudhon ja Spencer, Engels taisteli mailla dogmaja vastaan dialektisen metodin avulla (ks. „Ludwig Feuerbach”). Mutta maillaatit — Proudhonin ja Spencerin oppiaat — mailla mailla, että Proudhon ja Spencer olivat tiedettä, mutta Marx ja Engels metafysiikkaa!

Joka tahti: joka avaristi peittävä itse
Itään tahti eivät tiedä, mikä puhuvat.

Joka tapauksessa on epäilemättä se,
että avaristi sekoittavat toisiansa Hege-
lin metafyylliseen järjestelmään ja hänen
dialektiseen metodinaan.

Saromattakin on selvää, että Hegelin
filosofinen järjestelmä, joka nojaa muuttamattomaan
aitteeseen, on alusta loppuun
metafyyllinen. Mutta selvää
on myöskin se, että Hegelin dialek-
tinen metodi, joka kiittää kaikenlaisen
muuttamattoman aitteon, on alusta
loppuun aiti tieteilistä ja valloittamattom-
uutta.

Tämän vuoksi Karl Marx, joka antoi
murhaavan arvostelun Hegelin metafyy-
llisestä järjestelmästä, antoi samoin
sikaan kiittävän lausunnon hänen dialek-
tista metodistaan, joka Marxin sanojen
mukaan „ei pärjätä minikään edessä ja
on siemänsä arvostelua ja valloittamattom-
uutta“ (Ots. „Pääosa“, I os.
Jätkänsä).

Tämän vuoksi Engels näkee Hegelin metodin ja hänen järjestelmänsä välillä suuren eron. „Henkilö, joka piti arvossa etupäässä Hegelin järjestelmää, saattoi olla melko vanhoillinen näitä molemmilla alioilla. Mutta se, joka piti pääasiassa dialektista metodia, saattoi sekä poliittisessa että uskonnossa kuulua äärimmäisimpiin oppositiivisiin“ (ks. „Ludwig Feuerbach“).

Anarkistit eivät näe totta eron ja harkitsemattomasti hokevat, että „dialektikka on metafysiikka“.

Menkäämme edelleen. Anarkistit sanovat, että dialektinen metodi on „viekasta apuveljeus“, „sofilian“ ja „logillinen kuparikainen metodi“ (ks. „Nobatti“ N:o 8. S. 9.), „jotka avulla asia voidaan yhä helposti todistaa sekä todeksi että valeksi“ (ks. „Nobatti“ N:o 4. V. Tuhonkahviliin kirjallus).

Anarkistien mielestä asia dialektinen metodi todistaa asiaa yhä hyvin sekä todeksi että valeksi.

Ensi silmäyksellä näyttää siltä, että analiittien esittäminen syyllis ei ole sama perässä. Kuvaukseen sisältyy, että Engels sanoo metafyyllisen metodin kannattajista:

„Hänen puheensa on vain: „on — on, ei — ei; ja mitä siihen liittää, se on puhasta“. Hänestä olio joko on olemassa tai ei ole olemassa: olio ei voi olla samalla kertaa oma itsensä ja jokin muuta; myönteinen ja kieltäminen ehdottomasti sulkevat toinen toisensa pois...“ (ks. „Anti-Dühring“. Johdanto).

Kuinka niin! kukahtavat analiitit. Voika olla mahdollista, että jokin yksi ja sama esine olisi samaan aikaan sekä hyvä että huono? Sehän on „sofismia“, „sanaleikkiä“, esineen merkitys, että „se tarkoittaa toista asiaa yhtä helposti toiseksi ja valoksi“!

Mutta syvenykäämme asiaan ylitseen.

Tässä me vaadimme demokraattista tasavaltia. Voimmeko me sanoa, että

demokraattinen tasavalta on kaikissa suhteissa hyvä tai kaikissa suhteissa huono? III, sama voi kysyä: Siksikö, että demokraattinen tasavalta on hyvä siinä, missä teollisuus puolella, kun se häviää feodaalista järjestelmästä, mutta siinä, missä teollisuus puolella se on huono, kun se laajittaa perivertilistä järjestelmää. Sen vuoksi me sanommekin: mikäli demokraattinen tasavalta häviää feodaalista järjestelmästä, siksi se on hyvä ja me taistomme sen puolesta, mutta mikäli se laajittaa perivertilistä järjestelmää, siksi se on huono ja me taistomme sitä vastaan.

Tämä seuraa, että yksi ja sama demokraattinen tasavalta on samana aikana sekä „hyvä” että „huono” — sekä „on” että „ei”.

Sama voidaan sanoa kahdeksantuntisesta työpäivästä, joka on samana aikana sekä „hyvä”, koska se laajittaa proletariaattia, että „huono”, koska se laajittaa palkkatyöjärjestelmää.

Jussi Sillanmäki luokkaneuvoja Engela tar-
koitti, kun hän yllämainityillä sanoilla
luonnehti dialektista metodia.

Mutta anarkistit eivät ole ymmärtä-
neet tätä ja siksi selvä ajatus on näyt-
tänyt heillä hämärällä „sofferialla“.

Anarkisteilla on tietysti vapaus huo-
mata tai olla huomaamatta niitä fees-
asialla, he voivat jopa hiekkarannalla
olla huomaamatta hiekkaa, se on heidän
oikeutensa. Mutta mitä tekemistä siinä
on dialektisella metodilla, joka, päinvast-
oin kuin anarkismi, ei tarkoita elämää
suljetuin silmin, vaan tarkoittaa elämää
avokautta ja sanoo saarna: kun kerran
elämä muutetaan ja on ilkeässä, niin
jokaisella elämäntilanteella on kaksi pyrki-
mistä: myöntäminen ja kieltäminen, josta
ensimmäistä voidaan on parhaimmillaan,
mutta toinen on hyödytön.

Muokkamuksia vielä edelleen. Anarkis-
tinen mielenkiinto „dialektiseen” kehitykseen
katastrofimaista kehitystä, jonka kautta
meidän tulevaisuus täydellisesti menestyy

ja sitten silvan erillisenä syntyy tulevaisuus... Cuvierin kataklysmit syntyivät taruromantisia ajatella, mutta Marxin ja Engelsin katastrofit synnyttää dialektiikka" (ks. „Nohati" № 8. S. G.).

Ja talossa palkissa sama henkilö kirjottaa: „Marxilaisuus nojaa darwinilaisiin ja vaikuttaa siihen epäkritiillisesti" (ks. „Nohati" № 8).

Kiitokset! heimoista!

Cuvier kiittää Darwinin evoluuttia, hän taruromantisia aineita kataklysmit, ja kataklysmi on edellisenä palkissa, „joka syntyy taruromantisia ajatella". Anarkistit sanovat, että marxilaiset pitävät Cuvierin ja silä epäkritiillisesti darwinilaisiin.

Darwin kiittää Cuvierin kataklysmit, hän taruromantisia vähitellen tapahtuvan evolution. Ja nyt tuo samat anarkistit sanovat, että „marxilaisuus nojaa darwinilaisiin ja vaikuttaa siihen epäkritiillisesti", s.e. marxilaiset kiittävät Cuvierin kataklysmit.

Samalla tavoin anarkistit syyttivät marxilaisia siitä, että he yltivät Courieriin, ja samaan aikaan moittivat heitä siitä, että he yltivät Darwiniin sivellä Courieriin.

Sillä sitä on anarkia! Kuten sanotaan: alitapoorin laaki ruokki itse itsensä! On selvää, että S. G. „Nebata“ kahdeksännnessä numerossa unohti sen, mitä S. G. oli sanonut kuudennessa numerossa.

Kumpi niistä on oikeassa: kahdeksas vai kuudes numero?

Kääntäjäkääntäjä teollaisen professa. Marx sanoo:

„Kehityksensä määrityllä asteella yhteiskunnan aineelliset tuotantavoimat joutuvat ristiriitaan olemassaolevien tuotantosuhteiden kanssa tahi, mikä on vain saman asian juridinen ilmaisu, olemassaollessa. Silloin alkaa yhteiskunnallinen vallankumous ajaksi“. Mutta „mikään yhteiskuntaa edustava ei tahdo koskaan, ennenkuin ovat kehittyneet kaikki tuotantavoimat, jolle

sillä on kylläkin tilaa...” (ks. E. Marx, „Politiikan taloudellisen kriittikän”. Moskova).

Kun MM Marxin teesi sovelletaan nykyajan yhteiskuntaelämään, niin osoittautuu, että nykyajan tuotantovoimat, joilla on pääasiallinen luonne, ja laitteiden olemassaolo, joilla on jälkijärjinen luonne, ovat keskenään riippuvasti riitiridassa, jonka sosialistinen vallankumous on ratkaisussa (ks. F. Engels, „Anti-Dühring”. Kolmannen osan toinen luku).

Kuten näette, Marxin ja Engelsin mielestä vallankumousta ei voi syntyä Osvia-ria „taantaloimattai syyt”, vaan sen syyntäkööt sivua selvät ja silmäkile oimattai-ai yhteiskunnalliset syyt, joita nimittämällä „taantaloimattai kehityksekööt”.

Kuten näette, Marxin ja Engelsin mielestä vallankumous tapahtuu vasta sitten, kun taantaloimattai ovat riittäkööt kehitykseen, sillä oimattai, niinkuin Osvier luvii.

Ou selvää, että Currierin katkelys-
meilla ja Marxin dialektisella metodilla
ei ole mitään yhteistä.

Toivella paheita darwiniksi tyylillä
pöytä Currierin katkelysillä myöskin dia-
lektisesti ymmärrettyä kehityksen, johon
sistitty vallankumous, kun taas dialekti-
sen metodin näkökannalla evoluutio ja
vallankumous, määrällinen ja laadullinen
muutos, ovat yhden ja saman liikkeen
kaksi välittämättömää muotoa.

Ilmeisesti ei voida väittää sitäkään,
että „marxilaisuus.. ruhtautuu epäkrü-
silisesti darwinismiin“.

Tätä seuraa, että „Nobeli“ erohtyy
kannuksinkin tapauksessa, niin kauden-
nessa kuin kahdeksankannuksinkin numerossa.

Vihdoin merkittävät muuttivat meitä
siinä, että „dialektikka.. ei seura mah-
dollisuutta päätä tai hypätä pois Hous-
sian eikä kokata Housia yll“ (kts. „Nobeli“
N:o 8. G.).

So, herrat markkisi, on sola totuus,
sillä te, kannoitetut, olette aivan oikeassa:

dialektinen metodi ei todellakaan anna sellaista mahdollisuutta. Mutta miksi ei anna? Siksi, että „hyppäksinen pain läsnä ja läikkinen läsnä yll” on villivastien hommas, kun taas dialektinen metodi on laatu itseistä varten.

Sinä se salaisuus on.

Tällaisia ovat yleispiirtein anarkistien kantauskunnat dialektiseen metodiin nähden.

On selvää, että anarkistit eivät ole ymmärtäneet Marxin ja Engelsin dialektista metodia, he ovat kokeneet oman dialektiikkansa ja juuri sitä vastaan he niin armottomasti taistelevatkin.

Mutta me emme voi muuta kuin nauraa katsoksamme tuota näkyä, sillä eihän voi olla nauramatta, kun näkee, miten ihminen taistelee oman mielikuvituksiaan vastaan, lyö pistokki omia kokosijansa ja samaan aikaan vakavasti kiihkeästi, että hän lyö vihollista.

II

MATERIALISTINEN TEORIA

„Ei ihmisten tajunta
millokään kehoita elämä-
tään, vaan päänsäntien
kehoitus pöytäkirjallisten
elämänsä mallellä lai-
ttaa tajuntansa”.

K. HAAK

Dialektiseen metodein me ja tutus-
tuimme.

Mitä on materialistinen teoria?
Maailman kaikki materia, eli-
mistä kaikki kehittyi, mutta kuinka
tämä muuttaminen tapahtuu ja missä
suudessa tämä kehitys kulkee?

Me tiedämme esimerkiksi, että maan-
pallo on joskus ollut heikompaa talous-
sa, sitten se vähitellen jähkiyi, sen jäl-
keen syntyi kasvullisuutta ja eläimiä,
sitämyöskin kehitystä seurasi ihmisty-

lajista epinän ilmaantuminen ja sitten
kaiken tämän jälkeen ilmaantui ihmisen.

Siten on yleispiirtein tapahtunut luon-
non kehitys.

Tiedämme myöskin sen, että yhäin-
kuntachemikään ole seisunut paikallaan.
Oli aika, jolloin ihmiset olivat alkuperäi-
sen kommunismin aloissa; siihen aikaan
he harkkivat toimeentulonsa alkuperäi-
sillä menetelmillä, he kuljeskeliivat
metelissä ja harkkivat sitten itselleen
ruokaa. Koitti aika, jolloin alkuperäisen
kommunismin tilalle tuli matriarkaalinen
järjestelmä,— siihen aikaan ihmiset tyy-
dyttivät tarpeensa etupäässä alkuperäisen
maaviljelyksen avulla. Sitten matriar-
kaalinen järjestelmä tilalle tuli patriar-
kaalinen järjestelmä, jolloin ihmiset hark-
kivat toimeentulonsa etupäässä karjan-
hoitolla. Sitten patriarkaalisen järjestel-
män tilalle tuli erjanomistajärjestelmä,—
silloin ihmiset harkkivat toimeentulonsa
osittain kehittyneemmällä maaviljelyksellä.
Erjanomistajärjestelmä

seurasi maaseurajärjestelmä, ja sitten kaikkien niiden jälkeen tuli porvarillinen järjestelmä.

Sitten on yhäpäätään tapahtunut yhteiskuntaelämän kehitys.

Niin, se kaikki tiedetään... Mutta kukaan ihmiä kehitys on tapahtunut: onko tajunta saanut aikaa „luontoon“ ja „yhteiskuntaan“ kehityksen vaikeista puolesta „luontoon“ ja „yhteiskuntaan“ kehitys on saanut aikaa tajunnan kehityksen?

Niin se on materialistinen teoria kyömyyksen.

Jotkut sanovat, että ennen „luontoa“ ja „yhteiskuntaelämää“ oli olemassa maailmanlaatu, josta tuli sitten niiden kehityksen perusta, joten niin „luontoon“ ja „yhteiskuntaelämän“ ihmisten kehitys on niin sanottu maailmanlaatuun aikainen muoto, pelkäs heijastus.

Sellainen oli esimerkiksi idealistinen oppi, idealistinen, jotka ajan ajoin haaratutuvat usunnuksiksi virtauksiksi.

Tuulet taas saavat, että maailmassa on aluperin ollut olemassa kaksi toinen toisensa kiistävää voimaa: idea (ahto) ja materia (aine), taajuus ja oleminen, ja että sen mukaisesti myöskin ihmisjaksantavat kahteen ryhmään — aatteellisiin ja aineellisiin, jotka kiistävät toinen toisensa ja taistelevat keskenään, joten niin luonnon ja yhteiskunnan kehitys on aineista taistelun aatteellisten ja aineellisten ilmiöiden kautta.

Selkainen oli esimerkiksi dualistinen oppi, dualistien, jotka ajan ajoin haastautivat idealistien tavoin asemmaksi virtauksiksi.

Materialistinen teoria kiistää periaattisesti niin dualistien kuin idealistienkin.

Maailmassa on tietenkin olemassa aatteellisia ja aineellisia ilmiöitä, mutta se ei lainkaan merkitse sitä, että ne muka kiistävät toinen toisensa. Päävastoin, aatteellinen ja aineellinen puoli ovat vain saman luonnon tai yhteiskunnan kaksi eri muotoa, niitä ei voida kiistää ilman

toinen toistaan, ne ovat olemassa yhdessä, kehittyvät yhdessä eikä niin meillä ole mitään syytä loulla, että ne kieltävät toinen toisensa.

Näin ollen niin sanottu dualismi esoitteorian paikkansapitämättömyksiä.

Yhtenäisen ja jakamattoman luonto, joka ilmenee kahdessa eri muodossa — aineellisessa ja sateellisessa; yhtenäisen ja jakamattoman yhteiskuntaluonto, joka ilmenee kahdessa eri muodossa — aineellisessa ja sateellisessa, — niin meidän on tarkoitettava luonnon ja yhteiskuntaluonnon kehitystä.

Sellainen on materialistisen teorian monismi.

Samaan aikaan materialistinen teoria kieltää myöskin idealismin.

Täällä on se ajatus, että mielen sateellisen puolen, ja yleensä tajunnan kehitys tapahtuu ennen aineellisen puolen kehitysmistä. Elävät olennot ei vielä olleet, kun oli jo olemassa niin sanottu ulkoinen, „kloster“ luonto. Eräinäköisellä

elävillä olennoilla ei ollut merkittävää
tajuutta, sillä oli vain ärsytävyyden
ominaisuus ja ensiarvoisesti aistinnon
olema. Sen jälkeen elävillä kehittyi
vähitellen aistinnan kyky, joka vähitel-
len niiden elinolosuhteiden ja hennoys-
teorian kehityksen mukaisesti muuttui
ajatusvoimaksi. Jos apina olisi aina liikkunut
neljällä jalkalla, jolle se olisi noussut
pystyynsä, niin sen jälkeinen —
ihminen — ei olisi voinut käyttää vapaasti
käsikojan ja käänjoketuinä eikö näl-
leen olisi voinut käyttää puhkeleita, mikä
olisi perusteellisesti pidättänyt hänen
tajuutensa kehitystä. Tai vielä: olisi apina
olisi noussut takajaloilleen, niin sen jäl-
keinen — ihminen — olisi ollut pakko liik-
kua aina neljällä jalkalla, kuten simpain
ja saada sillä suunnalta vaikutelmansa;
hän ei olisi voinut katsoa ylös päin ja
ympäriin eikö hän olisi voinut saada
aivoilleen enemmän vaikutelmia kuin
neljälukainen elin saa. Se kaikki olisi

perusteellisesti hilaistettavat ihmisen
tajuksen kehitystä.

Tämä seura, että tajunnan kehityksi-
selle on välttämättä rakennettu elimistö-
rakenteen ja sen hermoyhteisön kehä-
tyä.

Tämä seura, että aistellisen puolen
kehitystä, tajunnan kehitystä, edellä
aistellisen puolen kehityä, ulkoisten olo-
suhteiden kehityä; ensin muuttavat ulko-
iset olosuhteet, ensin muuttuu aistellinen
puoli ja sen jälkeen muuttuu vastaavasti
tajuus, aistellinen puoli.

Näinollen luonnon kehityksen historia
hajoittaa perusteellisesti pohjan rinnano-
talla idealismita.

Aivan samaa on sanottava myöskin
ihmisyyhteiskunnan kehityksen historisista.

Historia osoittaa, että kun ihmisillä on
eri aikoina jaourtunut erilaisia ajatuksia
ja pyrkimyksiä, niin syyt siihen on ollut
se, että eri aikoina ihmiset ovat eri tavalla
tutelleet luonnon vastaan tarpeitonsa
tydyttämiseksi ja heidän taloudelliset

suhdeensa ovat muodostaneet sen mukaisesti eri tavalla. Oli aika, jolloin ihmiset taistelivat luontaan vastaan yhteiskunnan, alkuperäisen kommunismin aloitus, silloin heidän ensisäätönsäkin oli kommunistista, elivät he sen vuoksi mieltä olleensa eroittaneet taisteltiin ikkunoilla „minun“ ja „sinun“, heidän tajuntansa oli kommunistista. Tuli aika, jolloin luontaan jaورتai „minun“ ja „sinun“ eroittaminen taisteltiin,— silloin ensisäätönsäkin sai yksityisen, individualistisen luonteen ja sen vuoksi ihmisten tajuntansa jaورتai yksityisomistuksen tunne. Tuli aika, nyky-aika, jolloin taisteltiin sen jälkeä yhteiskunnallisen luonteen, silloin ensisäätönsäkin sai yhteiskunnallisen luonteen,— ja jaورتai sen vuoksi ihmisten tajuntansa jaورتai yhteiskunnallisen omistuksen.

Yksinkertainen esimerkki. Kuvitellaan miehekkään vaimo, jolla on ollut pikkuinen vaimo, mutta joka oli koulukin kilpailua suorittaneen kanssa ja otti väkijä vaimonsa ja palkkautui työhön suo-

kaanne Adolfsanvin henkilöitykseen Tiflisiin. Hän meni työhön Adolfsanvin tehtävään, mutta ei sauttakaan vakituisiksi palkkatyösihteeri, vaan koostakseen rahaa, panokseen kassan pienen pikkosen ja avataksaan sen jälkeen uudelleen oman verstaansa. Kuten nähtä, taas suutarin asema on jo proletarinen, mutta hänen tajuntansa ei vielä täysin ole proletarinen, vaan se on läpikotaisin pikkuporvarillinen. Toinen näköns taas suutarin pikkuporvarillinen asema on jo kadonnut, sitä ei enää ole, mutta hänen pikkuporvarillinen tajuntansa ei ole vielä kadonnut, se on jäljellä jälkeen hänen tosiasiallisesta asemastaan.

On selvää, että täälläkin, yhteiskuntatieteissä, merittävät ensin ulkoiset olosuhteet, ensin muutetaan ihmisten asema ja sen jälkeen merittävä vastaavasti heidän tajuntansa.

Mutta palatkaamme suutarilleen. Kuten jo tiedämme, hän aikoo kasata rahaa ja sitten avata oman verstaansa.

Proletariaattien vastustari tulee työtä ja aikoo, että rubejan kuoraminen on hyvin vaikea asia, sillä pelkoo riittää hädintorjinnaksi edes täsmällisyyteen. Sen lisäksi hän huomaa, että myöskään yksityisverstaan avaaminen ole niinkään hoidettavana: huoneistovuokra, asiakkaiden oikut, rahattomuus, suurikokoinen kilpailu ja muut sellaiset vaivat — niin monet huolet painavat yksityismentaria. Sitä vastoin proletari on verrattomasti vapasempi taallatessa hoidista, häntä ei hoidatuta enempiä asioita kuin huoneistovuokraan, hän tulee aavalla tehtäseen, illalla lähtee pois „kukossa ruuhassa“ ja lauantaina puole sunnin kukossa ruuhassa „siinä“ taskuunsa. Eivät tulevatkin ensi kerran leikattulokot olivet suutarinma pölkäpörräriittailta haurailta, sillä ensi kerran hänen mielestään syntyyvät proletariitit pyrkimykset.

Aika kuluu ja suutarinma aikoo, että ruhan ei riitä kukkain välttämättömyyksiin, että palkan korotus on lähelle

Älämme kuitenkaan tärpeen. Saman aikaa
hän huomaa, että hänen toverinsa kokou-
televat julkaisiin liioista ja leikkisistä. Sitä
suutarinaa taitokin tajuaan, että
asennan parantamiseksi on taitettava
isäntä vastaan sitä avaitava omaa ver-
taria. Hän liittyy ammattiliittoon, menee
maikaa läikköliikkeen ja tutustuu pian
sosialistisiin artikkeleihin...

Näin ollen suutarin aineellisen aseman
muuttamisen jälkeen seurasi kappaleen
lopusta hänen tajuaan muuttamisen:
omaa muuttui hänen aineellisen aseman
ja sen jälkeen muuttui jonkun ajan
kuluttua vastaavasti hänen tajuaan.

Samat on osittava kookista ja yhteis-
kunnasta kokonaisuudessaan.

Yhteiskuntaelämässä muuttavat as-
eina omat väkiset olosuhteet, omat
muuttavat aineelliset ehdot, ja sen jälkeen
muuttavat vastaavasti myöskin ihmisten
ajattelu, heidän tapansa ja tottumuksensa,
heidän maailmankatsotuksensa.

Ben vastasi Marx sanoo:

„Ei ihmisten tajunta määrää heidän olemistaan, vaan päinvastoin heidän yhteiskunnallisen olemisensa määrää heidän tajuntansa”.

Jos nimittämme aineellista puolta, ulkoista olemusta, olemista ja muita senkaltaisia ilmiöitä *materialiksi*, niin aatteellista puolta, tajuntaa ja muita senkaltaisia ilmiöitä me voimme nimittää *ideologioiksi*. Tästä on syntynyt tunnettu materialistinen väittämä: kehitysprosessissa aineelliset käyvät muodon edellä, muoto jää jälkeksi aineellista.

Ja koska hiertä määrää taloudellinen kehitys on yhteiskuntatieteiden „*aineellinen perusta*”, sen sijaan, mutta juridipolittinen ja uskonnollis-filosofinen kehitys on tämän sijaillen „*ideologinen muoto*”, sen „*päälyrakenne*” niin Marx tekee johtopäätöksen: „*Taloudellisen perustan muuttumisen mukana muuttuu kääntäen päälyrakenne*”.

Tämä ei tietysti merkitse lainkaan sitä, että mikä Marxin mielestä sisältä on mahdollinen ilman muutos, näinkuin sen E. G. kuvittelee (ks. „Nobeli” N:1, „Mordantia arvoituksia”). Siis ilman muutos on mahdollista, mutta asia on niin, että joka nähtynyt muoto, koska se jää jälkeksi sisältönsä, ei millenkään tavalla älyllisesti tätä sisältöä ja näkö-
oikein näin siinä „on pakko” tilapäisesti pakottaa vanhaan muotoon, mikä aiheuttaa ristiriidan näiden välillä. Nykyään esimerkiksi tuotannon valmiiden oivastumista, jolla on päälytynen luonne, ei voida tuottaa yksipuolisesti sisältöä, ja juuri tämä pohjalla tapahtuu nykyajan yhteiskunnallisen „sakkauksen”.

Totuus on ajatus, että tajunta on oleminen muoto, ei merkitse lainkaan sitä, että mikä tajunta luonteensa puolesta on myöskin muoto aineelta aineelta. Niin kuulivat vain valittavat materialistit (esimerkiksi Büchner ja Moleschott), joiden teorit ovat perustavasti ristiriidassa

Marxin materialismia kannan ja jolla Engels oikeudenmukaisesti yrittää teke-
 sessään „Ludwig Feuerbach“. Marxin
 materialismin mukaan tajunta ja oleminen,
 aine ja sielu, ovat saman ilmiön kaksi eri
 muotoa, ilmiötä, jota yleensä puhuen
 nimittellään luonnon tai yhteiskunnaksi.
 Sitten se siväli kiittää toista toistaan*,
 mutta samaan aikaan siväli myöntää ole-
 yksen ja aineen ilmiön. Asia on vain niin,
 että ennen tajuntaa, s. s. ennen sitä, mikä
 tapahtuu meidän päässä, tapahtuu
 luonnon ja yhteiskunnan kehityksessä
 vastaava aineellinen muutos, s. s. se, mikä
 tapahtuu meidän ulkopuolellamme, —
 jostaista aineellista muutosta seuraa

* Tämä ei ole lainkaan ristiriitainen sen ajat-
 telun kanssa, että muutos ja sielullisella on
 olemassa ristiriita. Asia on niin, että ristiriita ei
 ole olemassa yleensä sielullisella ja muutos -
 väillä, vaan se on olemassa vain jos muutos ja aineen
 sielullisella väillä, joka on se mikä muutos ja pro-
 kki sitten.

suurempia tai myöhemmin kiertäviä
vastaava aatteellinen maasto.

Mielistä, sanotaan meille, se ei ole
onkia totta luonnon ja yhteiskunnan his-
toriaan nähden. Mitä millä tavalla meidän
pääkäsme syntyyt nykyään erilaiset
käsitykset ja aatteet? Ovatko niissä jotkut
ulkoiset olosuhteet todella olemassa vai
ovatko ne vain meidän käsityksiemme
muista ulkoisista olosuhteista? Ja jos
ulkoiset olosuhteet ovat olemassa, niin
mikä määrin niiden tajuminen ja tie-
täminen on mahdollista?

Materialistinen teoria sanoo tämän
johdista, että meidän käsityksemme,
meidän „mielämme“ on olemassa vain
sillä, mikäli ovat olemassa ne ulkoiset
olosuhteet, jotka syntyttävät vaikutelmia
meidän „mielkäsme“. Sen, joka harkit-
semaibonasti sanoo, että ei ole olemassa
mitään muuta kuin meidän käsityksemme,
on pakko kiittää kaikki ulkoiset olosuht-
teet ja niin kiittää muiden ihmisten
olemassaole pitten mahdollisena vain

onkin „määräsi“ olennaisuus, mikä on järjetöntä ja periaatejien ristiriidassa tieteen perusteiden kanssa.

Ilmeistä on, että ulkoiset olosuhteet ovat todellakin olennaisia, nuo olosuhteet ovat olleet olennaisia ennen meitä ja tulevat olennaisia meidän jälkeemme, ja niiden tajuminen ja tietäminen on sitä helpompaa mahdollista, mitä useammin ja voimakkaammin ne tulevat vaikuttamaan tajuntamme.

Mitä tulee siihen, millä tavalla epäsiisäntyvät pääkäsitys erilaiset käsitteet ja aatteet, niin meidän on huomautettava, että siinä toistuu lyhyesti se sama, mikä tapahtuu luonnon ja yhteiskunnan historiassa. Tästäkin tapauksesta on oikeuspöytäkirja oleva esine ollut olennaisia ennen meidän käsityksensä toista esineistä, tästäkin tapauksesta meidän käsitteemme, mutta, jät jälkeksi esineistä — siinäkin. Jos mistä katsoen puolesta ja toisaalta, niin se merkitsee vain sitä, että jos puolesta, joka on määrässä aikaa vastuu-

van kääntymään, oli olemassa jo ennen sitä, kun päätös oli syntynyt kääntymään pois...

Sellainen on lyhyesti Marxin materialistisen teorian sisältö.

On helppo ymmärtää, millainen merkitys materialistisella teorialla on ollut ihmisten käytännölliselle toiminnalle.

Kun ensis muuttuviksi taloudelliset olosuhteet ja sen jälkeen muuttivat vastaavasti ihmisten tunteita, niin on selvää, että jonkin määrätyn ihmisten perustelua meidän ei pidä etsiä ihmisten aivoista, ei heidän mielikuvituksestaan, vaan heidän taloudellisten olojensa kehityksestä. Hyvä ja huono on vain se ihminen, joka on joutunut taloudellisten ehtojen vaikutuksen piiriin. Kelpaamattomia ja hyödyttömiä ovat kaikki ne ihmiset, jotka eivät harrastaneet taloudellisia ehtoja sivuttain niiden kehityksessä.

Sellainen on materialistisen teorian ensimmäinen käytännöllinen johtopäätös.

Kun ulkoiset olosuhteet määrällvät ihmisten tajunnan, heidän tapansa ja tottumuksensa, kun juridisten ja poliittisten muotojen kalpaamattomuus perustuu taloudelliseen sisältöön, niin on selvää, että meidän on edistettävä taloudellisten suhteiden perinpohjaista uudelleenjärjestämistä, jotta niiden mukana muuttaisivat perustuksiltaan kansan tavat ja tottumukset sekä sen vallallinen järjestelmä.

Karl Marx sanoo siitä näin:

„Ei tarvita muuttakaan kukaan voidakseen huomata materialistisia epia... ja sosiaalisia välikä olevan välttämättömän yhteyden. Kun kansa ihminen unrentaa aistimaailmaansa kaikki tistensa, aistimukset y.m... niin on sillo ympäröivä maailma järjestettävä sellaiseksi, että ihminen tuntee sen sosi-inhimilliseksi, että hän sillo tottuu kasvattamaan itsessään inhimillisiä ominaisuuksia... Kun ihminen on epävapaa materialistisessa mielessä, t.e. kun hän on vapaa, ei kieltäessään vaimaan perustella, joka tekisi hänelle

mahdolliseksi väittää sitä tai tätä, vaan myöntäminen voidaan perustella, josta tulee hänelle mahdolliseksi tuoda esin todelliseen yksittäisyyteensä, niin ei pidä ratkaista riitaa yksittäisessä, vaan on hyväksyttävä riitokseen yhteiskunnanrajoitukset päätökseen... Kun kerran aloitteet muuttavat ihmisen, niin on siis aloitteet tehtävät inhimillisiksi" (ks. „Ludwig Feuerbach". Laitte „K. Marx XVIII vuosisadan ranskalaisesta materialismista.")⁴.

Selväinen on materialistisen teorian toinen käytännöllinen juhtopäättö.

* * *

Mitä mieltä ararkittit ovat Marxin ja Engelin materialistisesta teoriansta?

Kun dialektinen metodi saa silloin Hegelinä, niin materialistinen teoria on kehitetty Feuerbachin materialismista. Sen ararkittit tietävät hyvin, ja he yrittävät käyttää hyväkseen Hegelin ja Feuerbachin perinteellisiä mestata-

seen Marxin ja Engelin dialektisen materialismin, Hegelin ja dialektiseen meta-
diin nähdä me jo saattamassa, että nuo
anarkistien tempot eivät saa todistotukia
mitään muuta kuin heidän omien sivisty-
mättömyksiensä. Senaa on sanottava
myöskin heidän hyökkäyksistään Feuer-
bachia ja materialistista teoriaa vastaan.

Niinpä esimerkiksi anarkistit sanovat
meille suurella varmuudella, että „Feuer-
bach oli pantseeri...“, että hän „teki
ihmisestä jumalan...“ (kts. „Nebati“ № 7.
D. Delord), että „se, mikä ihminen on,
riippuu Feuerbachin mielustä siitä, mikä
hän nyt...“, että tästä Marx muka teki
seuraavan johtopäätöksen: „Eiä koskaan
tärkein ja ensimmäinen on taloudellinen
seura...“ (kts. „Nebati“ № 8. S. O.).

Toin Feuerbachia pantseeriksi, että,
että hän teki ihmisestä jumalan, ja hänen
muita seuraustapaisia virheitään ei kuiten-
kaan epäile. Päinvastoin, Marx ja Engels
ensimmäisistä paljastivat Feuerbachin
virheet. Mutta siitä huolimatta anarkistit

pitävät tarpeellisena todellisen „paljastaa” jo paljastetut virheet. Miksi? Luultavasti siksi, että aittirukii Feuerbachia he haluavat vieläkin muuttata Marxin ja Engelsin materialistista teoriaa. Jos me kaisolemme asiaa puoleittomasti, niin varmasti havaitsemme, että Feuerbachilla oli virheellisten ajatusten ohella myöskin oikeita ajatuksia, aivan samoin kuin monella muullakin tiedemiehellä historisissa. Mutta anarkistit eivät harkitse jatkavi „paljastamista”...

Sanoimme vieläkin kerran, että työläisillä tempuilla he eivät saa todistetuksi mitään muuta kuin oman ahvistyksittömyytensä.

On mielenkiintoista, että (kuten myöhemmin näemme) anarkistit ovat kkyneet arvostelemaan materialistista teoriaa kaulapuhaitten perusteella, ilman sen minikäänlaista tunteenosta. Sen takia he ovat usein ristiriidassa keskenään ja kumovat toinen toisiaan, mikä tietenkin maattaa „arvostelijamme” nauttelevaan

asemassa. Niinpä esimerkiksi, jos tarkotaan
herra Teherkänishviliä, niin kätty siten,
että Marx ja Engels vihasivat monistista
materialismia, että heidän materialisminsa
oli vaigäärä eikä monistista:

„Se luonnontietäjien suuri tiehe
evolootiojärjestelmässään, transformismil-
nessään ja monistisena materialismilnessään,
jota Engels nimiti kovaasti vihasi... väitti
dialektikkas” j.n.e. (kita „Nobeli” № 4.
V. Teherkänishvili).

Tuotta seuraav, että luonnontieteilä-
nen materialismi, jonka Teherkänishvili
hyökköy ja jota Engels „vihasi”, oli
monistista materialismia ja aitti asaitsee
tulla hyökköytyksi, mutta Marxin ja
Engelsin materialismi ei ole monistista
eikä ymsäkrrettävöitikkään asaitsee tulla
sarrustatuksi.

Mutta toinen asarkisti asano, että
Marxin ja Engelsin materialismi on
monistista ja sen vuoksi se pitikkään tulla
hyitäyksi.

„Marxin historiallisen konseptiön on

Hegelin stavienia. Absoluuttinen objektiivisuus monistisen materialismin ytimeä ja Marxin taloudellinen monismi erikseen ovat luonnossa mahdottomia ja teoriassa virheellisiä... Monistinen materialismi on luonnosta verhottua dualismia ja kumpunkin metafysiikka ja tieteen väliä..." (ks. „Nehati" № 4, S. G.).

Tämä seuraa, että monistista materialismia ei voida hyväksyä, Marx ja Engels eivät vihas sitä, vaan päinvastoin ovat itse monistisia materialisteja, ja sen takia monistinen materialismi on hylättävä.

Kuka puhuu aidasta, kuka aidan selvästä? Otapa siitä selvä, kumpi puhuu totta: ensimmäinen vai toinen! Itse eivät ole vielä sopivasti keskustane Marxin materialismin arvokkaita ominaisuuksista ja puutteellisuksista, itse eivät ole vielä kiittäneet, onko Marxin materialismi monistista vai ei, itse eivät ole vielä päässeet selville siitä, kumpi on hyväksyttävämpää: valgiäri vaike monistinen materialismi, — mutta ja huutavat kunkai-

luillaan kerrassaan tulkkeen: me olemme
maka työssä meidänkaksi marxilaisuuden!

Niin, niin, jos herrat avarikittit tulevat
edelleinkin yhtä innokkaasti työmään
toinen toistensa katsomuksia, niin sano-
mattakin on selvää, että tulevaisuus tulee
katsomassa avarikistelle...

Tämä naurettava on sekin tosiasia, että
jotkut „kuulijat“ avarikittit eivät ole
„kuulijaisuudesta“ huolimatta vielä tutus-
tuneet tieteen eri suuntiin. He eivät näy
tietäväksi, että tieteenä on materialismin
eri muotoja, että niiden välillä on suuri
ero: on olemassa esimerkiksi vulgääri
materialismi, joka kieltää aatteellisen
puolen merkityksen ja sen vaikutuksen
ainelliseen puoleen, mutta on olemassa
myöskin niin sanottu monistinen materia-
lismi — Marxin materialistinen teoria, joka
tarkastelee tieteenä aatteellisen ja
ainellisen puolen kokonaisyhteyttä. Mu-
ta avarikittit uskollisesti keskensä näitä
materialistisia eri muotoja, he eivät näe
edes selviä eroavaisuuksia niiden välillä.

ja samaan aikaan kuulottivat suurella itsevarmuudella: ne uudistanevat tietoa!

Näistä esimerkeistä P. Kropotkin „filosofisissa“ teoksissaan julistaa itsevarmuna, että kommunismin anarkismi nojaa „nykyaikaiseen materialistiseen filosofiaan“, mutta hän ei sanallakaan selitä, mikälikin „materialistiseen filosofiaan“ kommunismin anarkismi nojaa: valtiollisiin, menestysen vai johonkin muuhun. Hän ei ilmeisesti tiedä, että materiaalismin eri virtausten välillä on olemassa perinpohjainen ristiriita, eikä ei ymmärrä, että näiden virtausten sekoittaminen toisiinsa ei merkitse „tieteen uudistamista“, vaan suorastaan sivistymättömyyden ilmaismista (ks. Kropotkin, „Tiede ja anarkismi“ sekä „Anarkia ja sen filosofia“).

Samaa on sanottava myöskin Kropotkinin geometrisista oppilaisista. Kuunneltakaa:

„Geometria mielestä ja arvoin myöskin Kuatskyta mielestä Marx teki ihmeuskunnalle suuren palveluksen sillä, että hän...”

kokoi maanrakennuksen „materialistiseen kon-
septioonin. Onko se totta? Emme kuule,
sillä tiedämme... että kaikki historioitsi-
jat, tiedemiehet ja filosotit, jotka ovat sillä
kannalla, että ruoka maantieteelliset,
ilmastolliset, kuumalliset, antropologiset
ja biologiset ehdot panevat käyntiin
yhteiskunnallisen konstaton,— kaikki he
ovat materialisteja” (kita. „Nebati” N:2).

Tämän mukaan siis Aristoteleen ja
Hobbschin „materialismin” väliin tai
Marxin ja Moleschottin „materialismin”
väliin ei ole mitään eroa! On sekin arvo-
telua! Ja miehet, jolla on nokkonat tiedot,
ovat käyneet nautimaan tiedettä! Ei muotta
muotta: „Vai surkouria, kun nastari piira-
kkoita pöytäsi.”

Ehdellen, „Kuvakent” ararkistitama
ovat maant jostain koulia, että Marxin
materialismin on „vatsan teoria”, ja moiti-
tivat meitä marxilaisia:

„Se, mikä ihmisen on, riippuu Feuer-
bachin mielestä siitä, mitä hän syö. Tuo
määrätelmä vaikutti loppuvasti Marxin

ja Hagelinin", jonka seurauksena Marx teki sen juhtopäätöksen, että „kaikkien tärkein ja ensimmäinen on taloudellinen asema, tuotantosuhteet..." Sen jälkeen anarkistit opettivat meitä filosofisesti: „Oma virhe onna, että oimoo keino sitä tarkoitusta (yhteiskunnallista elämää) varten on apotti ja taloudellinen tuotanto... Jos materialisesti päässä on apotti ja taloudellinen asema määräävästi ideologia, niin jotkut seurauksiksi olisivat nerot" (ks. „Nobetti" N:o 8. S. G.).

Niin helposti alkyy käyvä Marxin ja Hagelinin materialistinen kantoaminen. Sitä, kun kuulian joltain tyttökoululta katujuureja Marcista ja Hagelinista, riittä, kun nuo katujuuret toistetaan filosofisella itsevarmuudella jonkun „Nobetti" palstalla, annattakseen heti paikalla marxilaisuuden „arvostelijan" miinon!

Mutta se on kukaan, herro! missä, milloin, millä tarvearokkyydella ja kuka Marx on anaristi, että „apotti määrää ideologiaa"? Mitkä vauvat te että mitti-

neki väitteenne vahvistukseksi ainakaan kunniaa, sinne otetaan samaa määrää tekoja? Toisin Marx on sanonut, että ihmisten taloudellinen asema määrää heidän tajuntansa, heidän ideologiansa, mutta kuka teille on sanonut, että syönni ja taloudellinen asema ovat sama asia? Ettekö te toisaankaan tiedä, että fyysiloginen ihmis, jollainen on esimerkiksi apotti, erosa perinpohjaisesti sosiologisesti ihmisestä, jollainen on esimerkiksi ihmisten taloudellinen asema? Näiden kahden eri ihmisen sekoittaminen toisiinsa on antokäsitteellinen sanokasanne jollekin tyttökoulukselle, mutta miten on saattanut käydä niin, että te, „sosialidemokratian nujerijat“, „tiehen tuulijat“, toimitte niin huolettomasti tyttökouluksien virheitä?

Ja miten sitten tuo syönni voi määrätä yhteiskunnallisen ideologian? Ajatellaan tarkemmin sanajanne: syönni, syönnin muoto eli muoto, vaahaankin aikaa ihmistä sövät, parokselivat ja sulattiivat

ruokaa samalla tavalla kuin nykyäänkin, mutta ideologia merkitsee kaiken aikaa. Antikkinen, feodaalinen, porvarillinen, proletarinen — murusmassa taollisia murtoja on ideologisilla. Voiko olla mahdollista, että se, mikä ei kuulu, määrittää, mikä kuuluu aikaa myöten?

Menkäämme edelleen. Antikistien mielestä Marxin materialismi „on samaa parallelismia...“ Tai vielä: „materialinen materialismi on huonosti verhoitettu dualismia ja kompromissia metafysiikka ja tieteen välillä...“ „Marx vajosi dualismille sen vuoksi, että hän kuvaili taantorah- tait aineellisesti, mutta ihmisten pyrkimykset ja tahdon herkkävuoksi ja utopisiksi, jolla ei ole seurituksia, vaikka niitä olisikin“ (ks. „Nähti“ N:o 4, S. G.).

Marxin materialisella materialismilla ei vastaruketta ole mitään yhtäistä taikuttamaan parallelismin kanssa. Tämä materia- lismi näkökannalta aineellinen puoli, sielut, kaikki välttämättä aatteellisen puolen, ruuhen, sielut. Mutta parallelismi

hyllätä tällain näkökannan ja julistaa
päättävästi, että enempää aineellisen kuin
sääteellisenkin puoli ei halje tahenna
sitten, että ne kumpikin kehittyvät
yhdessä, parissaoliisesti.

Tuinkai, vaikkapa todellakin „Marx
olisi kuvallist tuotantosuhteet aineelli-
siksi, mutta ihmisten pyrkimykset ja
tahdon harhakuvaus ja utopiat, jolla
ei ole merkitystä”, niin merkittäväkö se,
että Marx on dualisti? Kuten tunnetaan,
dualisti antaa päällisessä merkityksessä
sääteelliselle ja aineelliselle puolelle pitemän
niitä kahtena vastakkaisena periaatteena.
Mutta kun todella sanojensa mukaan Marx
antaa aineellisen puolen korkeammalle
ja sääteelliselle puolelle sitkeämpain ei anna
merkitystä pitemän sitä „utopiassa”, niin
mistä te olette silloin onkineet, herrot
„arvostelijat”, Marxin dualismin?

Katsoinnoiksi, riisukäläinen yhteys voi
olla materialistisessa moodamin ja dualismin
vähin, kun lapsikin tietää, että monisami
pitää lähtökohdiansa pääs periaatteita —

luontia eli olenista, jolla on aineellinen ja aatteellinen muoto, kun taas dualismi pitää ihmiskuhiana kahden perinteellisen — aineellista ja aatteellista, jotka dualismin mukaan kiittävät toinen toisensa?

Neijänselä, milloinkahan Marx „on kuvallist ihmisten pyrkimykset ja tähden utopiseksi ja hauskuriseksi“? Toisa Marx on selittänyt „ihmisten pyrkimyksiä ja tahtoa“ taloudellisella kehityksellä, ja kun joidenkin kumariviittaiden ihmisten pyrkimykset eivät vastanneet taloudellista tilaantila, niin hän nimitti noita pyrkimyksiä utopistiseksi. Mutta merkittänekö se, että Marxin mielestä ihmisten pyrkimykset yleensä ovat utopistisia? Vastauksena tähän selittämisestä? Eitkäs to istaantilaan ole lakuneet Marxin sanaja: „Ihmisluonta onollan ihminen aina vain sellaisia tehtäviä, jotka se voi ratkaista“ (kts. „Puolittinen taloustieteen kritiikki“, edispä), s.e. yleensä puhuen ihmisluonta ei pyri utopistisiin päämääriin. On selvää, että „arvostelijamme“ joka ei ymmärtä

sitä, mistä hän puhuu, tai tehneen väkivaltaisia tekoja.

Viidenkoki, kuka teille on sanonut, että muka Marxin ja Engelsin mielestä „ihmisten pyrkimyksiä ja tahtoa“ ei ole merkitystä? Minkä vuoksi te ette väittäne siihen, mistä he sitä puhuvat? Eikö Marx tokiinonon „Louis Bonaparten Brunsain kahdeksantoista päivä“, „Laskukalenteri Ranskassa“, „Kansainvälinen Ranskassa“ ja muissa sellaisissa kirjusteissaan puhu „pyrkimysten ja tahtoa“ merkityksestä? Minkä vuoksi sitten Marx on pyrkinyt kehittämään sosialistisessa hengessä proletariaatin „tahtoa ja pyrkimyksiä“, mitä varten hän harjoitti propagandaa heidän keskuudessaan, eikä hän pannut merkitystä „pyrkimyksille ja tahtolle“? Tai mistä Engels puhuu tunnetussa kirjoituksissaan vuosien 1871—74, eikä „tahtoa ja pyrkimysten merkityksestä“? Toisin Marxin mielestä ihmisten „tahto ja pyrkimykset“ ammentavat siinä-tässä taloudellisesta asemasta, mutta mer-

kiittää se, että se itse ei ole millään tavoin vaikuta taloudellisten suhteiden kehitykseen? Onko avaruuden toisaankin niin vaikea ymmärtää niin yksinkertaista ajatusta?

Vielä eräs herrojen avaruudella „syyttö”: „ei voida kuvitella ruutoa ilman sisältöä...”, sen vastauksi ei voida sanoa, että „ruuosta tulee sisältöön perusta (jää jälkeen sisältöä, K.) ...se „ovat olennassa yhdessä“... Ruuosta tapahtuu ruuonantä on järjestäytyneitä” (ks. „Nehail” № 1. S. Ö.).

Taaskaan „Medemichemmer” on hiukan sokeutunut. Eikä sisältöä on mahdollista ajatella ilman ruutoa. — se on totta. Mutta totta on myöskin se, että olennassaoloon ruuosta ei koskaan vastaa täydellisesti olennassaoloon sisältöä: ensimmäinen jää jälkeen toisesta, ruuosisältö on aina jossain määrin puutteellinen verrattuna ruuotaan, mikä johdosta ruuota ruuodon ja ruuon sisältöä välillä on aina olennassa ristiriita. Jauri tällä pohjalla tapahtunut valitaku-

maukset, ja siinä ilmenee muunmuassa Marxin materialistinen vallankumouksellinen henki. Mutta „koulutetut” anarkistit eivät ole tätä ymmärtäneet, johon he ovat tieteestä syyttäkö itse eikä materialistinen teoria.

Sellaisia ovat anarkistien katsantokannat Marxin ja Engelsin materialistiseen teoriaan nähden, jos niitä ylösää voidaan sanoa katsantokannaksi.

III

PROLETAARINEN SOCIALISMI

Olemme nyt tutustuneet Mar-
xin teoreettiseen oppiin: olemme
tutustuneet hänen metodinsa,
olemme tutustuneet myöskin hän-
nen lauseeseen.

Misälläiset käytännölliset juhtapäätök-
set meidän on tehtävä tästä opista?

Misälläisen yhteys on dialektisen
materialismin ja proletariaatin sosialismin
välillä?

Dialektinen metodi onko, sitä vain
on luikka vai oika loppuna näli edistyneel-

lleen, vain se luokka voi lyödä proletarial-
erjuuden lään, joka kasvaa päivittäin toi-
seen, kulkee aina eteenpäin ja taistelee
vapautta paremman tulevaisuuden puo-
lutta. Me ajamme, että sinä luokka, joka
herkkaan kasvaa, kulkee aina eteen-
päin ja taistelee tulevaisuuden puolesta,
on kaupungin ja maaseudun proletariaatti.
Meidän on sinä palvelemaan proletariaattia
ja puuttava siihen toiveemme.

Sellainen on ensimmäinen käytännöl-
lisen johtopäätös Marxin teoreettisista
opinista.

Mutta palvelemisella ja palvelimisella
on ero. Bernsteiniäkin „palvelee“ proleta-
riaattia, kun hän rupeaa sitä urhoitta-
maan sosialismin. Myöskin Kropotkin
„palvelee“ proletariaattia, kun hän ehdot-
taa sille hajautusta yhteisö-„socialismia“,
joka on valita lajia teollisuusperustaa.
Myöskin Karl Marx palvelee proletariaat-
tia, kun hän kutsuu sitä proletariaattien
socialismia, joka nojaa nykykäsityksen
suhteellisuuden laajaan perustaan.

Kuinka meidän on menettävä, jotta työmme kantoisi proletariaatille hyödyksi? Millä tavalla meidän on palvelemaan proletariaattia?

Materiaaliltaan teorisessa, että joku määrätty ihminen voi tehdä proletariaatille tarpeellisen palveluksen vain siinä tapauksessa, ettei tuo ihminen ole ristiriidassa maan taloudellisen kehityksen kanssa, että se vastaa täydellisesti tuon kehityksen vaatimuksia. Kapitalistisen järjestelmän taloudellinen kehitys osoittaa, että nykyaikainen tuotanto muodostuu luontonsa mukaan yhteiskunnalliseksi, että tuotannon yhteiskunnallinen luonne jyrkkää kieltää välittömän kapitalistisen omistuksen ja että meidän päätehtävämme on edistää kapitalistisen omistuksen kukistamista ja sosialistisen omistuksen pyryttämistä. Mutta tämä merkitsee, että Marxinlainen oppi, joka sanoo sosialisminin urhoittamisesta, on perustettu ristiriidassa taloudellisen kehityksen vaatimusten kanssa, — se aliarvioi vähintään proletariaatille.

Kapitalistisen järjestelmän taloudellisen kehityksen oloissa edelleen, että nykyaikainen tuotanto laajenee joka päivä, se ei mahdu eri kaupunkien ja läänien rajoihin, se heikentäisi rikkoo noita rajoja ja ottaa valtioihinsa koko valtion alueen, — sita meidän on tarvehdittävä tuotannon laajenemista eikä pidettävä tulevan sosialismin perustana eri kaupunkeja ja yhteisöjä, vaan koko valtion yhtenäistä ja jaksamatonta aluetta, joka vuorinnuolassa tietenkin laajenee yhä enemmän ja enemmän. Mutta tämä merkitsee, että Kropotkinin oppi, joka ahjaa tulevan sosialismin eri kaupunkien ja yhteisöjen poittoisin, on ristiriidassa tuotannon määrällisen laajentamisen ehtojen kanssa, — se aiheuttaa vähintään proletariaattia.

On taloudellava laajene sosialismin olemassa olosta päättyä sitä Aikaa/oppia päättämään, — siten meidän on palveltava proletariaattia.

Selainen on toinen käytännöllinen johtopäätös Marxin teoreettisesta opista.

On selvää, että proletaarinen sosialismi on avarainen juhtopäätä dialektisesta materialismista.

Mitä on proletaarinen sosialismi?

Nykyaikainen järjestelmä on kapitalistinen. Se merkitsee, että maailma on jaonantunut kahteen vastakkaiseen leiriin, pienen kapitalistiryhmän leiriin ja enemmistön — proletaarisen leiriin. Proletaarit tekivät yötä päivää työtä, mutta siitä huolimatta he pysyivät edelleenkin köyhinä. Kapitalistit eivät tee työtä, mutta siitä huolimatta he ovat rikkaita. Eikä se tapahtu siksi, että nuka proletaarilla ei ole kylliksi syytä, mutta kapitalistit ovat naura, vaan se tapahtuu siksi, että kapitalistit ottavat haltuun proletaarisen työn hedelmät, että kapitalistit riistävät proletareja.

Minkä vuoksi juuri kapitalistit ottavat haltuun proletaarisen työn hedelmät eivätkä proletarit itse ota niitä? Minkä vuoksi kapitalistit riistävät proletareja eivätkä proletarit kapitalisteja?

Sen vuoksi, että kapitalistinen järjestelmä perustuu tavaraehtantoon: siinä on kaikki tavaran muodon, kaikkien välittömät osta- ja myyntiperiaatteet. Siinä te välttämättä ostaa jollain kulutustarvikkeilla, jollain elintarvikkeilla, myytäkään ihmisten työvoimaa, heidän veronsa, heidän omantuntonsa. Kapitalistit heikotävät tämän kaiken ja ostavat proletariaatin työvoimaa, palkkaavat heitä työhön. Ja tämä merkitsee, että kapitalisteilta tulee ostamansa työvoiman lisäksi. Proletariat taas menettävät oikauden tuohon myytyyn työvoimaan. Siis se, mikä valmistetaan tuolla työvoimalla, ei kuulu enää proletariaatille, vaan kuuluu sinne, jonne kapitalistit ja menee heidän taskuunsa. Myymällä työvoimaa tuottaa päivässä tavaroita ehkä 100 rupian arvosta, mutta se ei kuulu heille eikä kuulu heille, se kuuluu vain kapitalisteille ja kuuluu heille,— heidän on saatava vain päiväpalkkansa, joka mahdollisesti riittää välttämättömiin tarpeittensa tyydyttämiseen, tietenkin, jos

talette sikäänä säätelikköti. Lyhyesti sanottu: kapitalistit ostavat proletariin työvoiman, he palkkaavat proletariitit työhön ja juuri sen vuoksi kapitalistit ostavat itselleen proletariin työn hedelmät, juuri sen vuoksi kapitalistit rääkivät proletareja sikätkä proletariitit kapitalisteja.

Mitä minkä vuoksi juuri kapitalistit ostavat proletariin työvoiman? Minkä vuoksi proletariitit palkkaavat työhön kapitalistille sikätkä kapitalistit proletareille?

Sen vuoksi, että kapitalistisen järjestelmän pääperustana on tuotantovälineiden yksityisomistus. Sen vuoksi, että tehtaat, maat ja sen välineet, koneet, väkalat, koneet ja muut tuotantovälineet on tahty pönsä kapitalistiryhmän yksityisomistuksiksi. Sen vuoksi, että proletariitit ovat kaikkea tuota vaille. Juuri sen vuoksi kapitalistit palkkaavat työhön proletareja pannaanseen käynnissä tehtaat, — muussa tapauksessa heidän tuotan-

työllineensä eivät tahtineet olla kassan voittaja. Jauri sen vasten proletariaatti myyivät työvoimansa kapitalisteille, — murusa tapauksessa he kuuluivat niihinkin.

Kaikki tämä valaisee kapitalistisen tuotannon yleistä luonnetta. Kuitenkin on itsestään selvää, että kapitalistinen tuotanto ei voi olla jokin yhteiskäsi ja järjestäytyvä: se on kauttaaltaan pirstoutunut eri kapitalistien yksityisiksi liikeyrityksiksi. Toiseksi on selvää myöskin se, että tämän pirstoutuneen tuotannon välittömäksi tarkoituksena ei ole väestön tarpeiden tyydyttäminen, vaan tavaraan tuottaminen myytäväksi kapitalistien voiton hankkimiseksi. Mutta koska jokainen kapitalisti pyrkii itsensä voittoon, niin jokainen heistä pyrkii tuottamaan mahdollisimman paljon tavaroita, minkä seurauksena markkinoille tulevat nopeasti talvilliset tavarat, tavarat hännät painuvat alas — ja alkaa yleinen kriisi.

Niin ollen kriisi, työttömyys, tuotannon seisakset, tuotannon aarkia ja muu

sellainen ovat väkijoukon seurauksena nykykäsityksen kapitalistisen tuotannon järjestymättömyydessä.

Ja joskin tämä järjestymättömyys yhteiskuntajärjestelmässä on vielä toistaiseksi häviökärsä, joskin se vielä toistaiseksi kestää luojansa proletariaatin rynnäköillä vastaan, niin se on selitettävissä ennen kaikkea sillä, että sitä peustaa kapitalistinen valta, kapitalistinen hallinta.

Sellainen on nykykäsitys kapitalistisen yhteiskunnan perusta.

“ ”

Tuleva yhteiskunta rakennetaan epäilemättä kokonaan toiselle perustalle.

Tuleva yhteiskunta on sosiaalinen yhteiskunta. Tämä merkitsee ennen kaikkea sitä, että siinä ei tule olemaan miinäkänlaisia luokkia: ei tule olemaan kapitalisteja eikä proletarejakaan — ei siis tule olemaan myöskään ristoa. Siinä

tulee olemaan vain kollektiivisesti työs-
kautaisia tuottajia.

Tuleva yhteiskunta on sosialistinen
yhteiskunta. Tämä merkitsee myöskin
sillä, että riistien mukana siinä tulee hä-
vitetyksi tavaraistuoto sekä ostajien ja
myyjien, sen vuoksi siinä ei tule olemaan
sijaa työttömien ostajille eikä myyjille,
tyhjän palkkajille eikä palkkavaroille,—
siis tulee olemaan vain vapaita tuot-
tajia.

Tuleva yhteiskunta on sosialistinen
yhteiskunta. Tämä merkitsee vihdoin
sillä, että palkkatyön mukana siinä tulee
hävitetyksi kaikkalainen tavaraistuot-
teen yksidiagnoosisuus, siinä ei tule olemaan
kyyhiä proletareja eikä rikkaita kapite-
listeja,—siis tulee olemaan vain
tuottajia, jotka omistavat kollektiivi-
isesti kaiken maan ja sen oimukset, kaikki
metallit, kaikki tehtaat, kaikki rautatiet
j.n.e.

Kuten näette, tulevan tuotannon pää-
tarkoituksena tulee olemaan yhteiskunnan

tarpeiden välitön tyydyttämisen eikä tavaraa tuottamisen myyttäväksi kapitalistien voiton lisäämistä varten. Siinä ei tule olemaan sijaa tavaratuotannolle, taloudellista voiton hankkimiselle j.n.e.

On selvää myöskin se, että tuleva tuotanto on oleva sosiaalisesti järjestettyä, korkealla kehittynyttä tuotantoa, joka tulee ottamaan huomioon yhteiskunnan tarpeet ja tuottamaan juuri niin paljon kuin yhteiskunta tarvitsee. Siinä ei tule olemaan sijaa tuotannon hajauttamiselle, ei kilpailulle, ei kriisille eikä työttömyydelle.

Sillä, missä ei ole luokkia, siellä, missä ei ole rikkaita eikä köyhiä,—siellä ei tarvita myöskään valtiota, siellä ei tarvita myöskään poliittista valtaa, joka ahdistaa köyhiä ja puolustaa rikkaita. Sosiaalisessa yhteiskunnassa ei siis tarvita poliittisen vallan olemassaoloa.

Sen vuoksi Kari Marx sanoi jo vuonna 1848:

„Työväenluokka asettas kehityksen kulkuaan vanhan porvarillisen yhteiskunnan tilalle sellaisen päätyön, joka tekee mahdolliseksi luokat ja niiden vastakkaisuuden; ei tule olemaan enää mitään eräänlaisia poliittisia voimia... (ks. „Filosofian kurjauk“)“.

Sen vuoksi Engels sanoi vuonna 1889:

„Valtio ei ole enää ollut olemassa ikuisesti. On ollut yhteiskuntia, jotka ovat tulleet toimeen ilman sitä, joilla ei ole ollut valtiota ja valtiollista asettautumista. Taloudellisen kehityksen rakkautyiltä asteella, joka vähitellen oli sidottu yhteiskunnan jakaantumiseen luokkiin, valtio kävi... vähitellen väkiseksi. Nyt lähenytään nopeasti sitä tuotannon kehitystasoa, jolla näiden luokkien eriytyminen ei ole vain lakannut olemasta vähitellen, vaan tekee tuotannon suoranaiseksi luokaksi. Luokat häviävät yhä kiertäessänsä kuin ne aikaisemmin ovat syntyneetkin. Niiden osana kaikkien kiertämättömien valtio. Yhteiskun-

ta, joka järjestää tuotannon uudella tavalla insinöörin vapaan ja ihmisen yhteisen pohjalta, siirtää koko valtiokoneen silm. minne se silm. kuuluu: maatalousmaiden maahan, rukiin ja porsaanlihan vieraan" (ks. „Parhaan, yksityisomaisuuden ja valtion alitapa-
ra“).

Samalla on luontaan ymmärtävä, että yhteisen mielen hoitoa varten on paikallisten toimintajien ohella, joihin kuuluu erilaisia tietoja, sosiaalisella yhteiskunnalla oltava keskus-tilastointi, jonka on kehitävä tietoja koko yhteiskunnan tarpeista ja niiden vastavasti jaostava erillinen työ työssäkseen keskus. Täytyy pitää myöskin konferensseja ja etenkin edustajakokouksia, joiden päätökset tulevat olemaan ehdottoman velvoittavia seuraavaan edustajakokoukseen asti niille tovereille, jotka ovat jääneet vähemmistöksi.

Vihdoinkin on ilmeistä, että vapaa ja toverillinen työ on valtavassa sosiaali-

nessa yhteiskunnassa onava aikaa kaik-
kiaan tarpeiden yhä toverillisen ja tyy-
dellyksen tyydyttämiseen. Mutta tämä mar-
kittase, että kun tuleva yhteiskunta va-
atii jokaiselta jäseniltään juuri niin paljon
työtä kuin hän voi antaa, niin sen on
puolestaan annettava jokaiselle niin paljon
tustetta kuin hän tarvitsee. Jokai-
selta kykyjen mukaan, jokaiselle tar-
peittensa mukaan — sellaiselle perustalle
on tuleva kollektiivinen järjestelmä ra-
kennettava. Sosiaalinen suunnittelu
mieheä, jollain uuteen elämään tulee
mukaan sinne, jotka eivät ole vielä
tuttuasti työhön, jollain myöskin tas-
tautuneet eivät ole riittävästi kohot-
neet sekä tulee vielä olemaan „karkasa”
ja „hienoa” työtä, — tulee perustetaan
„jokaiselle tarpeittensa mukaan” totout-
tamisen tietenkin olemaan hyvin vaikeita,
jotka vaikkei yhteiskunnan on pakko
lähellä täydellisesti jollakin tavalla, kol-
lektiivisellä. Mutta selvää on myöskin se,
että kun tuleva yhteiskunta pääsee va-

luokan omaansa, kun kapitalistien
julistet on häkellyttö joutunut, tulee
yhtenäisillä periaate olemaan ainoa sovia-
littista yhteiskuntaa vastaava peria-
ate.

Sen vaaksi Marx nappi vuonna 1875:

„Kommunistisen (s.e. sosialittisen)
yhteiskunnan koostumassa vaiheessa,
sen jälkeen, kun on kadonnut yksittäit
erjuttava työnjakoon alistaminen ja sen
mukaan myös henkiseen ja ruumiilliseen
työn vastakohtaisuus; sen jälkeen, kun
työ on ikännyt olemaan yksinomaan
vain elämisen keino ja tulot itse ensim-
mäiseksi elämäntarpeeksi; sen jälkeen,
kun yksittäiden kaikki puolia kehittyessä
myöskin tuotantovoimat ovat kasvaneet...
vasta silloin voidaan neasta perustallisen
elämän aliaan näköpöörin ylläpöörille
ja yhteiskunta voi kirjoittaa loppunsa.“
„Jokaisella kykyjensä mukaan, jokaiselle
tarpottensa mukaan“ (kts. „Gothan ohjel-
man arvostelua“)?

Sellainen on yleisestikin kova tule-
vista sosialistisesta yhteiskunnasta Mar-
xin teorian mukaan.

Käikki se on hyvä, mutta onko sosia-
lismia toteuttaminen mahdollista? Voi-
daanko olettaa, että ihminen pystyy
hävittämään itsestään kaikki „reaktio-
maiset tottumukset“?

Tai vielä: jos jokuhan tulee saamaan
turpeittensa mukaan, niin voidaan
olettaa, että sosialistisen yhteiskunnan
tuotantovoimien taso tulee olemaan sitä
varten kyllin korkea?

Sosialistiseen yhteiskunta edellyttää
kyllä kehittyneitä tuotantovoimia ja
ihmisten sosialistista tietoisuutta, heidän
sosialistista valitsemisautiota. Nykyis-
ten tuotantovoimien kehitys ei pidättä
vallitseva kapitalistinen omistus, mutta
kun otetaan huomioon, että tulevassa
yhteiskunnassa ei tule olemaan mitään
omistusta, niin on itsestään selvää, että
tuotantovoimat tulevat kasvamaan kym-
menkertaisesti. Ei pidä myöskään uno-
h-

taa sitä soikkoa, sitä tulevassa yhteiskunnassa sadat tuhannet nykyiset tyhjäntoimittajat sekä myöskin työttömät käyvät kukaan työhön ja täydentävät työttömien rivejä, mikä tulee suuresti edistämään tuotantovoiman kehitystä. Mitä tulee ihmisten „maailmanmaailiin” tunteisiin ja katsomuksiin, niin ne eivät ole niinkään sekavia kuin arkiäi luulevat: oli aika, aikaperäinen kommunismin aika, jollain ihmisen ei tunteet yksilyttömästä; tuli aika, yksilöllisen tuottannon aika, jollain yksilyttömästä oli vallitseva ihmisten tunteet ja järjen; tulee uusi aika, sosialistisen tuottannon aika, ja mikä ihmiselläkin siinä on, jos ihmisten tunteisiin ja järkeen juurtuvat sosialistiset psykologiset. Eikö oleminen niinkään ihmisten „tunteita” ja katsomuksia?

Mutta missä uusi sosialistiset siinä, että sosialistinen järjestelmän pystytetty on kiertämättömät? Suoraako nykyisen kapitalismin kehitystä kiertämättömät

socialismi? Tai toisin sanoen: mistä me tiedämme, että Marxin proletaarinen socialismi ei ole vain kaunis haave, mielikuvitus? Missä on sen historialliset todisteet?

Historia osoittaa, että omistussuhteet ovat välittömästi riippuvaiset tuotantotavasta, jonka vuoksi tuotantotavan muuttaminen mukana onneensa tai myöhemmin kiertävänä muuttuu myös omistussuhteet. Oli aika, jolloin omistajalla oli kunnantalon launo, jolloin metsästä ja kosta, mistä aikaperäiset ihmiset kuljettivat, kuuluivat kaikille ei-toivottu yksityisille henkilöille. Minkä vuoksi silloin oli olemassa kunnantalon omistus? Sen vuoksi, että tuotanto oli kunnantalon, työ oli yhteistä, kollektiivista,—kaikki tekivät työtä yhteisvoimin ei-toivottu voimert tulla toiseen ilmaan toinen toiseen. Tuli toinen aika, pikkoperäillisen tuotannon aika, jolloin omistus sai individualistisen (yksilöllisen)

huolessaan, jolloin kaikki se, mikä ihmisellä oli viittomaisensa (jokaamottoman tieteekin ilmassa, auringonvalon y.m.s.), katsottiin yhteistyönsäkaloudeksi. Minkä vuoksi tapailta sellisten maustoa? Sen vuoksi, että tuotanto maustoi indiviidualistiseksi, jokainen alkoi tehdä työtä itsensä hyödyksi oman kollektiivisen valtuutuksessa. Viikkoin talon aika, kapitaalisen suurtuotannon aika, jolloin maustot ja tuhannet työlliset kokevat saman katon alla, samaan tehtävään ja tekivät yhteistä työtä. Siinä te otte näin tehtävään työtä vanhaan tapaan kukaan yksilöön, jollain jokainen veti omalle tahollaan,— siinä jokainen työllinen ja kukaan työhönsä kaikki työlliset ovat kiinteästi sidottuja työhön niin toverihinnassa oman työhönsänsä kuin työkkin muikin työhönsänsä. HINNAN, kun työ jossakin työhönsänsä pysähtyy, niin koko tehtaan työlliset jäävät toimittomiksi. Kuten nähdä, tuotantoprosessi, työ, on jo

muuttanut luonteeltaan yhteiskunnalliseksi, suuresti sosiaaliseen vireyteen. Eikä niin tapahtu silloin kun eri tehtävissä, vaan niin tapahtuu myöskin kollektiivisilla tuotantokolilla ja tuotantokolien kesken: riittää, kun valtaosa työntekijäistä ryhtyy lakkoon, niin tuotanto joutuu takaisin asumaan, riittää, kun raftien ja kivihiilen tuotanto pysähtyy, niin jonkin ajan kuluessa sulkeutuu kollektiivisia tehtaita. On selvää, että tällöin on taustalla prosessi muuttanut luonteeltaan yhteiskunnalliseksi, kollektiiviseksi. Ja koska omistuksen yksityistämiseen ei vastaa tällöin tuotannon yhteiskunnallista luonnetta, koska nykyäänkin kollektiiviseen työhön on kiertämättä jahtava kollektiiviseen omistukseen, niin on ilmeistä selvää, että sosiaaliseen järjestelmään seuraa kapitalistisella yhtiöllä kiertämättömästi kuin pölvä seuraa yötä.

Näin historia perustalee Marsin proletarisen sosialismin kiertämättömyyden.

Historia puhuu meille, että sen lookan
 tai sen yhteiskuntaryhmä, jolla on tärkein
 merkitys yhteiskunnallisessa tuotannossa
 ja jota pitää käsitellä tuotannon päätteittä-
 vinä, täytyy ajan kuluessa kiertämään tulla tämän tuotannon ikä-
 nälkä. Oli aika, patriarkaalisen järjes-
 telmän aika, jolloin naisia pidettiin tuotannon
 ikäinä. Miten se on selitettävissä? Sitä,
 että silloisessa tuotannossa, alkuperäisessä
 maanviljelyksessä, naisilla oli tärkein
 merkitys tuotannossa, he suorittivat
 päätteittävästi, kun taas miehet
 kuljettivat metsissä eläimiä riistaa.
 Tuli aika, patriarkaalisen järjestyksen
 aika, jolloin hallitseva asema tuotannossa
 siirtyi miesten käsiin. Minkä vuoksi
 tapahtui sellainen muutos? Sen vuoksi,
 että silloisessa tuotannossa, karjankas-
 teluksessa, jossa päävastuuta kantavat olivat
 koihien, vasparien, juusi ja vaseli, tärkein
 merkitys oli miehillä... Tullee aika,

kapitalistisen tuotannon aika, jolloin tuotannossa tärkein merkitys on proletariilla, jolloin kaikki tuotannolliset päätökset siirtyvät heidän käsikseen, jolloin tuotanto ilman heitä ei voi olla olemassa ainostakaan päivää (muistakkaamme marxilaiset), jolloin kapitalistit eivät ole vain tarpeettomia tuotannolle, vaan vieläpä häiritsevät sitä. Mutta mikä se merkitys? Se merkitsee sitä, että joko kaiken yhteiskuntalähteenä täytyy katsoa lähtöä tai proletariaatin täytyy enemmän tai enemmän kierrättää tällä nykyajan tuotannon laanaksi, sen ainoksi onistajaksi, sen sosialistiseksi onistajaksi.

Nykyajan taalluskeräiset, jotka luovat kashivirtaa kapitalistiselle onistukselle ja asettavat päättävästi kysymyksen: joko kapitalismi tai sosialismi, tekivät tämän johtopäätöksen aivan eliminäättäväksi, paljastavat havainnollisesti kapitalistien lehmämaidon ja sosialistien vallon kierrättämöyden.

Sillä tavalla historia vielä perustetaan
käsien proletariaatin sosialistisen kiertä-
mättömyyden.

Proletariaatin sosialistinen rakentus yllä-
käsityksillä tieteilijöillä perusteilla eikä
sentimentaalisilla tunteilla, ei abstrakti-
sesta „oikeudenmukaisuudesta“ eikä väk-
voimasta proletariaattia kohtaan.

Tämä kaikki proletariaatin sosialistinen
nimeksiä myöskin „tieteelliseksi socia-
lismiksi“.

Engels sanoo jo vuonna 1871:

„Ei ole meillä ollut suurempaa väk-
voimalla työtuotteiden nykyisen jakoa-
tansa... lähenevätkä mallitarkoitus kuin
tietoisuus, että tämä jakotapa on epäol-
koudenmukainen ja että työtyöhön
oikeuden lopullikin voittaa, niin alam-
me olisivat luonnolla kolalla ja me saisim-
me edottaa kukaan...“ Kaikkain tärkeintä
tässä asiassa on se, että „nykyajan kapi-
talistisen tuotantotavan syntyttäessä
tuotantovälineet kuin myös sen luonnos-
tuotteiden jakojärjestelmät ovat joutuneet

räikeään rätinään itse länsi tuotanto-
tansa kanssa, jopa siinä määrin, että
tättyy tapahtua tuotanto- ja jakotavan
muuttos, joka poistaa kaikki luokkasoa-
vuudet, jotta kukaan nykyajan yhteis-
kunta ei tahtoaisi. Tähän kauriintun-
taraan sisälliseen sisäiseen... eikä joo-
kun kamarivinaan käytyäkin oikeudesta
ja vääryydestä, perustaa nykyiän
sosialistien voitonvarmuus" (ks. „Aril-
Dühring“).

Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että
kun kerran kapitalismi mätänee, niin
sosialistinen järjestelmä voidaan pysty-
ttää milläkin hyödyllä, milläkin vai-
hdella. Niin ajattelevat sinostaan anar-
kistit ja muut pikkuparvarilliset ideolo-
git. Sosialistinen ihanno ei ole kaikkien
luokkien ihanno. Se on vain proletariaatin
ihanno, ja sen toteuttaminen ei väli-
mättä kiinnosta kaikkia luokkia, vaan
sinostaan proletariaattia. Ja tämä mer-
kitsee, että niin kauan kuin proletariaatti
muodostaa vähäisen osan yhteiskunnasta,

nän kukaan sosialistinen järjestelmä pyytymäinen on mahdollonta. Varsin tuottavuuden taho, kapitalistisen tuottavuuden määrittäminen yhä enemmän suorittamiseksi ja yhteiskunnan enemmistön ohjauksen proletariaatin kautta — sellaiset ehdot ovat välttämättömiä sosialistisen toteuttamiseksi. Mutta se ei vielä riitä. Yhteiskunnan enemmistö voi ja olti proletariaatti, mutta sosialismi saattaa silti vielä jäädä toteuttamatta. Ja tämä sen vuoksi, että sosialistinen toteuttamiseksi tarvitaan kaiken tyyppisiä vielä proletariaatin luokkajärjestelmää, laajan yhteisöllisyyttä ja talousjärjestelmää. Mutta kaiken tyyppisiä hankkimiseksi tarvitaan vuorokauden riittävää poliittinen vapaus, s.e. sanan-, paino-, lakko- ja yhdistymisvapaus, samalla samoin luokkajärjestelmävapaus. Mutta poliittista vapautta ei ole tarvitta kaikkialla yhteisillä. Sen vuoksi proletariaatille ei ole kannattavaa, millä tahansa ohjauksella se joutuu taistelemaan: liioittelun ohjauksella määr-

jouden (Venäjä), maanrakentajan perustas-
lain (Saksa), suoraporvarillisen tasavallan
(Ruotsi) vaike demokraattisen tasavallan
(jota Venäjä sosialisidemokratia vastaan)
silloin. Parhaiten ja täydellistämisen on
pelittänyt vapaus turvalla demokraattis-
essa tasavallassa, tietenkin sikäli kuin
se yleensä voidaan turvata kapitalismin
silloin. Sen vuoksi kaikki proletariaatin
sosialistien kannattajat välttämättä pyr-
kivät samaan perusteeksi demokraatti-
sen tasavallan parhaimman sosialismin
jahtavana „sittana“.

Tämän vuoksi maanrakentajan ohjelma
jaksautuu nykyoloissa kahteen osaan:
sosialisiohjelmaan, joka asettaa päämää-
riksi sosialismin, ja sovinniohjelmaan,
jonka tarkoituksena on turvata tie social-
istien demokraattisen tasavallan kautta.

” ”
*
” ”

Kunika proletariaatin on toimittava,
mille tielle sen on lähdettävä toteuttaak-

seen tietoisesti ohjelmasa, kaksitaak-
seen kapitalismin ja rakentamisen sozia-
lismin?

Vastaus on selvä: proletariaatti ei voi saavuttaa sosialismin tekemällä sovinnon pörräristen kanssa, sen on välttämättä lähdettävä taistelun tielle, ja tämä taistelu on oltava luokkataistelua, koko proletariaatin taistelu koko pörräristen vastaan. Joka pörräristä kapitalismineen tai proletariaattia sosialisminneen? Siihen on proletariaatin toiminnan, sen luokkataistelun perustuttava.

Muita proletariaatin luokkataisteluja on monenlaisia muotoja. Esimerkiksi lakko on luokkataistelua, samantekevä, onko se osittaislakko tai yleistakko. Isoakitti ja sekoittakitti ovat erityisesti luokkataistelua. Luokkataistelua ovat myös joutokulkuneet, mielenosoitukset, osallistumisen edustajaitokissa y.m., samantekevä, ovatko ne yleisiä parlamentteja tai paikallisia itsehallintoja. Ne ovat kaikki saman luokkataistelun eri muotoja. Ne

amme käy tämä selvittääkkin, millä talousmuodolla on suurempi merkitys proletariaatille sen luokkataloustilassa, huomautamme vain, että omalla ajallaan ja omalla paikallaan ne ovat kaikki proletariaatille ehdottomasti tarpeen välttämättömyyksiä koivana oman valvontaneuvoston ja järjestyneisyytensä kehittämiseksi. Ja valvontaneuvoston ja järjestyneisyys ovat proletariaatille välttämättömyksiä kuin ilma. Mutta on huomautettava myöskin siitä, että kaikki nuo talousmuodot ovat proletariaatille ainoastaan välineitä keinoja, että ei ainoastaan noista muodoista erikseen otettuna ole ratkaiseva keino, jonka avulla proletariaatti voi kukistaa kapitalismin. Kapitalismi ei voida kukistaa pelkällä yleistykellä: yleistykseä voi ainoastaan valmistaa erilliset ehdoista kapitalismin kukistamiselle. On mahdotonta ajatella, että proletariaatti voisi kukistaa kapitalismin vain osallistamalla parlamentaarisiin parlamentaarisiin avulla voidaan vain

valmistella joltain ohjaaja kapitalismin kukistamiseksi.

Mikä sitten on se ratkaiseva keino, jonka avulla proletariaatti kukistaa kapitalistisen järjestelmän?

Se keino on sosialistinen vallankumous.

Laivat, laivatii, parlamentarismi, juokkukukukset, mielipiteoituksesi — kaikki nuo taliteluunueudet ovat hyviä sellaisina kolunaina, jotka valmistavat ja järjestävät proletariaattia. Mutta yksikään niistä kolunaisia ei pysty hävittämään vallitsevaa epätasa-arvoisuutta. Kaikki nuo keinot on kehitettyä yhteisä ratkaisemaan pääkolunoon, proletariaattia on nostava ja lihdeittävä päätöittä rynnähtykseen pervaristoa vastaan hävittäkköseen kapitalismin perustuksiansa myllyin. Josuri sellainen ratkaiseva päätöine on sosialistinen vallankumous.

Sosialistista vallankumousta ei voida pitää odottamattomana ja lyhyteläkköisä isäuna, se on proletariaatin joukkojen

pitkälukuisia taloutta, jossa ne tuottavat porvaristolle tappion ja valtaavat sen asemat. Ja koska proletariaatin voitto tulee samassa aikaan olemassa heuruutta voittajien porvaristoon nähden, koska heidän yhteiskunnallisen aikansa loppu loppuu tappio merkitsee toisen loppu heuruutta, niin sosialistisen vallankumouksen aineellisen voiton tulee olemassa proletariaatin poliittista heuruutta porvaristoon nähden.

Proletariaatin sosialistisesta diktaatu-
rinn, proletariaatin talousneuvonosta
vallan valtaamisesta — siitä on sosialisti-
sen vallankumouksen aiotava.

Mutta tämä merkitsee, että niin kauan
kauan porvaristoa ei ole täydellisesti voittanut, niin kauan kuin sillä ei ole pakko-
koivutettu rikkautta, proletariaatilla tyy-
tyy välttämättä olla käytettävissä sosi-
aalinen voima, sillä tyytyy välttämättä
olla oma „proletarinen kartina“, jonka
avalla se tarjoa kuolevan porvariston
vastavallankumoukselliset ryöskötävän

samalla tavalla kuin Pariisin proletariaatti oli tehnyt Kommuunin aikana.

Proletariaatin sosialistinen diktaattori taas on valittavaksi, että proletariaatti voisi sen avulla pakkoavustaa porvariston omaisuuden, ottaa pois koko porvaristolta maat, metsät, tehtaat, kassat, osuudet j.n.e.

Porvariston omaisuuden pakkoavustukseen — siihen on sosialistinen vallankumouksen johdettava.

Sellainen on se vaikeava päätehtävä, jonka avulla proletariaatti kukistaa nykyisen kapitalistisen järjestelmän.

Sen vuoksi Karl Marx sanoi jo vuonna 1847:

„...Ensimmäisenä askelena työväen vallankumouksessa on proletariaatin nauttaminen hallitsivaksi luokaksi... Proletariaatti käyttää poliittista herrastuttua omistuksen vähitellen pois porvaristolta kaiken pättömän, keskittämässä kaikki tuotantokälinnot... hallitsivaksi luokaksi järjestymään proletariaatin haltaan...“

(ks. „Kommunistisen puolueen manifesti“).

Sitä tiellä on proletariaatin kuljettava, jos se haluaa toteuttaa sosialismin.

Tätä yleistä periaatetta johtavat kaikki muutkin taktilliset kutsuntokannat. Lakulla, laittomilla, mielenosoituksilla ja parlamentarisuudella on merkitystä vain sikäli, mikäli ne edistävät proletariaatin järjestymistä, sen järjestöjen luomista ja laajentamista sosialistisen vallankumouksen suorittamiseksi.

* * *

Sitä sosialismin toteuttamiseksi on välttämätöntä sosialistinen vallankumous ja sosialistinen vallankumous on ainoa proletariaatin diktatuurilla, s. s. proletariaatin on valittettava itselleen poliittinen valta jatkuvuuttaakseen sen avulla perustettua omistustaan.

Mutta kaikkea tätä varten on välttämätöntä proletariaatin järjestäytyneisyys,

sen riiden lajittaminen, sen yhteisöllistämisen, lajien proletaristen järjestöjen muodostaminen ja niiden tarkoituksellisuus.

Milaisia maotoihin proletariaatin järjestäytymisen on valtuutettava!

Kaikkain laajimmalla levinnellä joukkojärjestäjä ovat ammattiliitot ja työväen osuuskunnat (niinpäin tuotannolliset ja kulutusosuuskunnat). Liittojen tarkoituksena on taistella (pääasiassa) teollisuuspiikkoa vastaan työväen osien parantamiseksi nykyisen kapitalistien puuttellessa. Osuuskuntien tarkoituksena on taistella (pääasiassa) kauppapiikkoa vastaan työväen kulutuksen laajentamiseksi olennaisilla välttämättömyimpien tarvikkeiden hintaja ja tietenkin tuon samaisen kapitalistien puuttellessa. Näin ammattiliitot kuin osuuskunnatkin ovat ehdottoman tarpeellisia proletariaatille sellaisina keinoina, jotka järjestävät proletariaatin joukkua. Sen vastasi Marxin ja Engelsin proletariaatin sosialistien näkökannalta

proletariaatin on tarjottava näihin kamppaankin järjestömuotoon, lajiteltava ja valmistettava niitä, tietenkin, mikäli valittavat poliittiset olot sen sallivat.

Mutta yksistään ammattiliitot ja osuuskannat eivät voi tyydyttää taistelevan proletariaatin organisatorisia tarpeita. Ja ne eivät voi tyydyttää niitä siksi, että mainitut järjestöt eivät voi menää kapitalistien pättöiden ulkopuolelle, sillä niiden tarkoituksena on työväen osan parantaminen kapitalistien pättöissä. Mutta työlliset haluavat päästä kokonaan vapoksi kapitalistisesta orjudesta, he tahtovat työllä proletariaatin osuuskannat eivät ole tähän liikkua vain kapitalistien pättöissä. Tarvitaan siis vielä sellainen järjestö, joka kokee ympärillään työväen hallitsemien ammattilajien valvonnassa olevat, tekee proletariaatin tietoon luokan ja osan tärkeimmäksi päättämiseksi kapitalistien järjestelmän murskaamiseen ja sosiaaliseen vallankumouksen valmisteluun.

Sellainen järjestö on proletariaatin
sosiaalidemokraattinen puolue.

Tämä puolueen täytyy olla laukka-
puolue, kokonaan riippumaton muista
puolueista,—sillä tämä puolue on prole-
taarien laukan puolue, proletariaatin, joi-
den vapauttaminen voi tapahtua vain
heidän omilla käsillään.

Tämä puolueen täytyy olla valtuus-
kannuksellinen puolue,—sillä työväen
vapauttaminen on mahdollista vain val-
tuuskannuksellista tiestä, sosialistien val-
tuuskannuksen avulla.

Tämän puolueen täytyy olla interna-
tionaalilinen puolue, jonka avien on oltava
avoina jokaiselle valtuutetuille prole-
taarille,—sillä työväen vapauttaminen ei
ole kansallinen, vaan yhteiskunnallinen
kykymys, jolla on yhteiskunnallinen
merkitys kaikille proletariaatin kuin
myöskin venäläiselle proletariaatille ja mui-
den kansakuntien proletariaatille.

Tämä käy selväksi, että sillä lajuen-
nin eri kansakuntien proletariaatit liittyvät

yhteisä, mitä perusteellisemmin harkit-
tään niiden avulla pystytetyt kansalliset
raja-aidat, sitä voimakkaammaksi tulee
proletariaatin puolue, sitä helpommaksi
tulee proletariaatin järjestäytyminen yhdeksi
jatkamattomaksi lauseksi.

Tämän vuoksi on proletariaatin jär-
jestämisessä otettava käyttöön, mikäli se
on mahdollista, keskeisiä periaatteita fede-
raaliseen hajautukseen vastapainoksi,
yhdenkokoisuus, eräitä nämä järjestäjä
puolue, ammattiliitot tai osastokunnat.

Seiväs on myöskin se, että kaikkien
näiden järjestöjen on rakennettava demo-
kraattisella perustalla, tietenkin, mikäli
sitä eivät ole jotkin poliittiset ja maan-
olliset.

Miläisten tulee olla keskeisyyksien
toteuttajia puolueen ja toimittajien osastokun-
tien ja ammattiliittojen välillä? Tuleeko
noiden jälkimmäisten olla puolueeseen
kuuluvia tai puolueeseen kuuluvattomia
järjestöjä? Tämän kysymyksen ratkaisun
riippuu siitä, missä ja minkälaisissa olo-

vahvoissa proletariaatille joutua taistelemaan. Joita tapauksissa on epäilemättä, että sekä ammattiliitot että osastokunnat kehittyvät sitä kypämmiksi, mitä ystäväliikenteen kehitys ne ovat proletariaatin sosiaaliseen puolueeseen. Ja näin on siksi, että nämä molemmat taloudelliset järjestöt, siksi ne ole läheillä kujan sosiaaliseen puolueeseen, useinkin mainittavat ja tukevat yhteiset luokkaiset edustajien ammattiliitosten hyöntejä ja siten aiheuttavat proletariaatille suurta vahinkoa. Sen vuoksi on kaikissa tapauksissa pidettävä huoli siitä, että puolueella on esteettis-poliittinen vaikutus ammattiliittoihin ja osastokuntiin. Vain sillä ehdolla mainitut järjestöt muodostavat siksi sosiaaliseksi luokaksi, joka järjestää erillään ryhmien hajauttaneen proletariaatin tietoiseksi luokaksi.

Sellaisia ovat yleisesti otettuna Marxin ja Engelsin proletariaatin sosiaalisen luokkateoreettiset piirteet.

Mitä mieltä anarkistit ovat proletariaatin sosialisoinnista?

Etsen kaikkea on tiedettävää, että proletariaatin sosialisointi ei ole pelkkä filosofinen oppi. Se on proletariaatin joukkojen oppi, niiden lippu, maailman proletariaatin kunnioitettava siltä ja „kumartava“ siltä. Marx ja Engels eivät olleet pelkästään jonkun filosofian „koulu“ kassalaita — he ovat olleet, pätevä päivittä kaverin ja laittavan proletariaatin liikkeessä olleita johtajia. Sen, joka taistelee tätä oppia vastaan, joka tahtoo sen „kumota“, on siltä kaikki otettava tarkoin huomioon, sillä seotta rujuksi otamaan ylivoimaisessa taistelussa. Herrat anarkistit tietävät sen hyvin. Sen vastasi he taistelussa Marxia ja Engelsiä vastaan tarveutuvat sivun epätavalliseen, tavallaan uuteen aseeseen.

Mikä uusi ase se on? Onko se kapitalistisen tuotannon uusi taktiikka? Onko se Marxin „Pölkön“ kumouksellinen? Ni tietenkään! Tai ehkä he „uudella tait-

siolla" ja „induktiivisella" metodilla soveltaneina „tieteellisesti" kumouvat sosialidemokratiaa „evankeliumia"—Marxin ja Engelsin „Kommunistisen puolueen manifesti"! Ei sekään mikö sitten on tuo epäavallinen keino?

Se on Marxin ja Engelsin syyttökäminen „kirjallista varkaudesta"! Mikö luultavaan olevan? Marxilla ja Engelsillä ei kuulunut ole mitään omaa, tieteellinen socialismi on keksintö, sillä Marxin ja Engelsin „Kommunistisen puolueen manifesti" on alusta loppuun aiti „varastettu" Victor Considérantin „Manifestista". Se on tietysti hyvin suurellavaa, mutta anarkistien „veroton julkaja" V. Tsherkashevillä kertoo meille sellaisella huumorimandella toista huvittavaa historiaa, ja jokin Pierre Ransas, tuo Tsherkashevillä kevytsielinen „apostoli", sekä kotolset anarkistitkin toistelevat niin innokkaasti toista „keksintöä", että siitä vaikkapa lyhyesti pyöskityä lähtö „historiaan".

Kuunnellaakaa Tšerkesševillä:

„Koko „Kommunistisen puolueen manifestin“ toinen luku, nimittäin ensimmäinen ja toinen luku... on otettu V. Considérantin. Sien Marxin ja Engelin „Manifestin“ — tuo legaalisen vallankumouksellisen demokratian rumentin — on vain toisilla sanoilla esitetty tekerö [iljensko V. Considérantin „Manifestista“]. Marx ja Engel eivät ole ainostaan esittäneet omiaan Considérantin „Manifestin“ sisältöä, vaan... vieläpä lausuneet eri otteita” (ks. Tšerkesševillä, Ramasin ja Labriolan kirjoittamaksiin, joka on julkaistu saksankielisellä nimellä „Kommunistisen puolueen manifestin“ alkupää”, s. 10).

Saman toistaa toinen artikeli P. Ramas:

„Voidaan varmasti väittää, että heidän (Marxin ja Engelin) pääteoksensa („Kommunistisen puolueen manifestin“) on polkka varkaus (plagiatii), läheyn varkaus, mutta he eivät ole iljittäneet sitä

suusta suun, silloin tavalliset var-
kaat tekivät, vaan ovat varustaneet
ainoastaan ajatukset ja teorit..." (Kts.
sama, s. 4).

Samaa toistavat myöskin meidän
anarkistitsemme „Nobelin“, „Mohama"¹²,
„Hansa"¹³ j.n.e.

Eis osoittanut, että tieteellinen sosia-
lismi teoreettisina perusteina on „varus-
tetta“ Considérantiin „Manifestissa“.

Oikei tieteelliselle väitteelle mikään-
lainia perusteita?

Kuka on V. Considéranti?

Kuka on Kari Marx?

V. Considéranti, joka kuoli vuonna
1853, oli utopisti Fourier'n oppilas ja
pyysi aritmettonana utopistina, joka
näki „Ihminen pelotuksen“ luokkien
sovitustensa.

Kari Marx, joka kuoli vuonna 1883, oli
materialisti, utopistien vihollinen, hän
näki ihmiskunnan vapautuksen taakse
tuotantovoimien kehityksessä ja luokkien
taistelussa.

Mitä yhteistä heillä on keskenään?

Marsin ja Engelsin materialistinen teoria on tieteilisen sosialismin teoreettisen perusta. Tämä teorian mukaan tuotantovoimien kehitys määrittää täydellisesti yhteiskuntielämän kehityksen. Kun tilanherrain maanviljelyjärjestelmä seurasi porvarillinen järjestelmä, niin „syytä“ siihen oli se, että tuotantovoimien kehitys oli tehnyt kiertämättömäksi porvarillisen järjestelmän syntyminen. Tai vielä: kun nykyistä porvarillista järjestelmää seuraa kiertämättömästi sosialistinen järjestelmä, niin se tapahtuu siksi, että nykyisten tuotantovoimien kehitys vastaa sitä. Tämä johtaa kapitalismin kukistamiseen ja sosialismin pystytämiseen historialliseen välttämättömyys. Tämä johtaa marxilainen väittämä, että meidän on otettava ihanteena tuotantovoimien kehityshistoriansa „eiä ihmisen päästä.

Selkosen on Marsin ja Engelsin „Kommunistinen puolueen manifestin“

toimittuna perusta (ks. „Kommunistisen puolueen manifesti”, I ja II luku).

Puhanko V. Considérantin „Demokratilinen manifesti” jostain sellaista? Oikea Considérant materialistisella kunnalla?

Ne väkensä, että Taherkanhovi, ei kannu ei mitään meidän „nobelilaisena” eikä Considérantin „Demokratilinen manifestia” arvosteluaan lausuntoa, ei arvosteluaan samaa, joka väkensä, että Considérant oli materialisti ja piti yhteiskuntaa eläköiden kehityksen perustana tuotantovoimien kehitystä. Päävastoin, me tiedämme valtaa hyvin, että Considérant tunnetaan sosialistien historissa utopisti-idealitina (ks. Paul Louis, „Sosialistien historia Ranskassa”).

Mitä sitten paneo nuo kunnalliset „arvostelijat” juurtelemaan joutavia, minkä takia he käyvä arvosteluaan Marxia ja Engelsiä, kun he eivät edes pysty eroittamaan idealistia materiaalis-

mitä? Tekevätköhän he sen ihmisiä
nauttaneensa?..

- Tieteellinen sosialismi tekee
perusta on oppi leppymättömystä luok-
kataistelusta, sillä luokkataistelu on perus-
ase proletariaatin käsiin. Proletariaatin
luokkataistelu on se ase, jonka avulla
proletariaatti valloittaa poliittisen val-
lan ja sitten pakkoalvovatia porvaris-
ten orjuuden pystyttämönsä sozia-
lismiä.

Selkosen on Marxin ja Engelin „Mani-
festissa“ esitetyn tieteellisen sosialismin
käsitteellisen perusta.

Puhutaanko Considérantin „Demo-
kraattisessa manifestissa“ mitään sen-
napaista? Puhuu Considérant luokka-
kataisteluun perustana senon proletariaatin
käsiin?

Kuten Tsherkentshvilit ja Remondin
kirjoituksista näkyy (katsa yllämainittua
kokeilua), Considérantin „Manifestissa“
ei ole mitään sennäkään,—sillä vain tode-

taan luokkien taistelu murallisena teo-
matana. Niitä taas tulee luokkitaisteluun
kapitalistien hävittämisen keinona, niin
sillä Considérant sanoo „Manifestissaan“
näin:

„Pääosa, työ ja luomiseläykset — niink
on luotannon kolme perusainetta, kolme
rikkouden lähdettä, kolme teollisuusko-
nelerin rotua... Niitä edustavilla luokilla
luokalla on „yhteiset edut“; niiden tehtä-
vänä on pakottaa kaikki tekemään työtä
kapitalistien ja kansan hyväksi... Niitä
on... suuri päämäärä: pöydillä kaikki
luokat teollisuus kansakunnan yhteisi-
systeemi...” (ks. K. Kautskyn kirjaista
„Kommunistien puolueen manifesti —
plagiatti“, s. 14, jossa esitellään tuo
kohta Considérantin „Manifestista“).

Katsoi luokat, liittyyhän pöhtö! — sil-
laisen tavatkaa julistaa V. Considérant
„Demokratissaan manifestissaan“.

Niitä yhteistä on tuolla luokkien aseis-
tamisen taktiikalla sekä Marxin ja Engelin

esittämällä leppymättömyksellä luokkakolaitensa teettävillä heidän antamansa päätösvallat kahottuissa: kaikkien maiden proletariaatit, liittyykööt yhteen kaikkien anti-proletariaatit kaikkien maiden?

Näillä ei ole historiallisen mitään yhteyttä!

Siitä juostavaa tuo herot Tsherkonshvilit ja heidän kreytseilitset alottajansa sitten juohavat! Pitävätkö he meitä valjajina! Luulevatko he tosiaan, että me emme voida heitä selville saada!

Vihdoin vielä eräs selkeä on mielenkintoisen. V. Considérant oli vasten 1843. Vuonna 1843 hän julkaisi „Demokratian manifestin“. Marx ja Engels kirjoittivat „Kommunistisen puolueen manifestin“ vuoden 1847 lopulla. Sitä lähtien on Marxin ja Engelsin „Manifesti“ julkaistu monina käännöksinä kaikkialla Euroopan kielillä. Kuten tunnettu, Marx ja Engels alottivat „Manifestillaan“ vuoden alkupuolen. Sitä huolimatta ei Considérant ollutkaan hänen ystävänsäkään

siisään kerrotaan Marx ja Engelsin olleen aivan samaa mieltä, että Marx ja Engels olivat varustaneet „sosialismin“ Considérantin „Manifestilla“. Eikö se ole kummallista, kukaan?

Mikä sitten paron van „induktivisesti“ nousukkaan...— mielenkiinto, „Hedemichet“— ja tilitelemään hölypölyä? Kukaan nimessä he puhuvat? Tuntevatko he tosiaan paronimia kuin Considérant hänen „Manifestinsa“? Tai eikö he laulevat, että V. Considérant ja hänen kannattajansa eivät olleet lakeneet „Kommunistisen puolueen manifestia“?

Mutta viittakoon... Viittakoon, sillä anarkistit liiankin eivät kiinnitä vakavaa huomiota Ramusin ja Tuberkulaarivillidun-kuijotemiseen osaretkeen; toon suurettavan anarkistien maineeton leppu on liiankin selvä viittakoon kiinnittää siihen suuria huomioita...

Sirityksenne arvostelen oleelliseen puoleen.

Anarkistit ja väkivaltainen tahti: he kovin mielellään „arvostelivat” vastustajien puolesta, mutta eivät vältä väkivaltaa edes jossain määrin tutustumassa niihin puolesta. He väittivät, että anarkistit menettelivät juuri niin „arvostelluissaan” sosialidemokraattien dialektista metodia ja materialistista teoriaa (ks. I ja III luku). He menettelivät samalla tavalla myös silloin, kun kajoavat sosialidemokraattien tieteelliseen sosialistiseen teoriaan.

Ottakaamme vaikkapa seuraava tosiasia. Kukaan ei tiedä, että osittain ja sosialidemokraattien välillä on periaatteellisia erimielisyyksiä. Kukaan ei tiedä, että ensimmäiset kiistävät marxilaisuuden, sen materialistisen teorian, sen dialektisen metodin, sen ohjelman ja looppitalustalon, kun taas sosialidemokraatit nojautuvat kokonaan siihen marxilaisuuteen? Sille, joka on vaikkapa ohimennen kuulut väittelystä „Revoljutionaari

Roskijan" (esimerkiksi länsimaisen vallan) ja „läkran" (sosiaalidemokratian länsimaisen vallan) välillä, täytyy tulla itsestään selväksi tas perustusteellinen ero. Mutta mitä se sanotte siitä „arvostelijasta", jotka eivät näe tätä eroa ja huutaavat, että muka sekin onnistui että sosialidemokratit ovat marxilaisia? Ehkäpä esimerkiksi anarkistit väittävät, että „Ilaveljuttokorja Roskija" ja „läkra" ovat kumpikin marxilaisia lajeja (kita anarkistien kirjoituskokouksessa „Leipä ja vapaus", s. 202).

Eikä tavalla anarkistit „tanssevat" sosialidemokratian perusteita!

Tämän jälkeen on itsestään selvää, mistä rahasta perustelut on heidän „käsitteellinen arvosteluun"...

Turvaatkoamme tasta „arvosteluun".

Anarkistien pää-„syyllis" on se, että he eivät tunnusta sosialidemokratiaa todelliseksi sosialistiseksi, se että se

socialisteja, se olitte socialismin vihollisia, hokavat he.

Kropotkin kirjoittaa siitä näin:

...Me tulemme toisiin johtopäätöksiin kuin socialidemokraattisen koninkunnan... taloustieteilijän esittäessä... Me... menemme vapaaseen kommunismiin asti, kun taas socialistien (lue: myöskin socialidemokraattien. Tsh.) esittäessä menne valtiokapitalismiin ja kollektivismiin asti" (ks. Kropotkin, „Nykyaikainen tiede ja tarkkain", s. 74—75).

Mitä on socialidemokratia „valtiokapitalismi" ja „kollektivismi"?

Kropotkin kirjoittaa siitä näin:

„Saksalaiset socialistit sanovat, että kaikki kootut rikkaudet on keskittötävä valtion käsiin, joka antaa ne työvään yhtymille, järjestää vastustuksen ja vaihdon sekä tekee valvovan yhteiskunnan elämä ja työtä" (ks. Kropotkin, „Kapitalistisen puheita", s. 64).

Ja edelleen:

„Kollektiiviset tekevät... luonnollis-
 saan... kaksoinkertaisen virheen. He tahto-
 vat hävitellä kapitalistisen järjestelmän,
 mutta kuitenkin säilyttävät kaksi laitosta,
 jotka muodostavat tavan järjestelmän
 perustan: edustuksellisen hallituksen ja palk-
 katyön” (ksa. „Leivän vallottaminen”,
 s. 148)... „Kollektiivisiä, kuten tunnetaan...
 säilyttää... palkkatyön. Vain... edustuksel-
 lisen hallitus... tulee ikäänä tilalle...”
 Tuon hallituksen edustajat „pitävät oikeus-
 tonaan käyttää kaikkien hyväksi tuotan-
 nosta saatavaa liikkarvon. Sen lisäksi tuosta
 järjestelmästä tehdään ero... työllisen työn
 ja koulutuksen henkilöiden työn välillä;
 kollektiivisten näkökannalta sekatyöllisen
 työ on pääasiallisia työtä, kun taas
 kättyöllinen, insinööri, tiedemies y.m.
 tekevät sitä, mitä Marx nimittää amm-
 mahtoiseksi työtä, ja heillä on oikeus
 saada suurempaa palkkaa” (sama, s. 87).
 Niinöiden työlliset eivät tule samaan
 tarvitsemiseen tavalla tarpeelliseen mu-
 ksaan, vaan „osa mukaisesti, kuinka pal-

jon he ovat tehneet yhteiskunnalle palveluksia" (kts. sama, s. 153).

Samaa tehtävää grantahallitkin suorittii, mutta vain suhteellisella suoritusmallalla. Heidän joukostaan tulee hääkäläerotteluvoimien puolesta erikoisesti mainittu herru. Etkin. Hän kirjottaa:

„Mitä on sosialidemokratian kollektivismi? Kollektivismi eli oikeastaan samantyyppinen valtiokapitalismi perustuu seuraavaan periaatteeseen: jokainen on tehävä työtä niin paljon kuin haluaa tai niin paljon kuin valtio määrää osien palkkioiksi työstä hinnat taatuna...“ Sitä alla „tarvitaan lakimääräisiä kokeita... tarvitaan (myöskin) toimivaltainen valtio, s. s. ministeriö, kaikkienlaista hallintomiestä, asiantuntijia ja urkijoita, mahdollisesti sotaväkeäkin, jos tyytymättömyyksiä tulee olemaan liian paljon“ (kts. „Nobeli“ 26 s. s. 68—69).

Selittäen se harjojen suorittamisen erinomaisena „syyllä“ sosialidemokratian vastustajien.

Anarkistien järkkelyä sinä seura, että:

1. Sosialidemokratien mielestä sosialistinen yhteiskunta on muks mahdollon ilman hallitusta, joka pääasotteen oien tulee palkkamaan työttösiä työhön ja jolla tulee välttämättä olemassa „ministeriä... astarnaaja ja urkkiijetta“.

2. Sosialidemokratien mielestä sosialistisessa yhteiskunnassa ei muks tulla hävitettämään jaksotamasta „karkosen“ ja „hierosen“ työhön, sinä tullaan työllittämään perinteä: „jaksolle tarpeittensa mukaan“— ja tullaan hyväksymään toinen perinteä: „jaksolle astoitensa mukaan“.

Näihin kahteen kohtaan rakentuu anarkistien „syytös“ sosialidemokratiaa vastaan.

Onko tulla herrejen anarkistien astittämällä „syytöksellä“ minköälaisia perusteita?

Ne vakauttavat kaikki, mitä anarkistit tässä tapauksessa puhuvat, on joko käsitteellisyys tai anarkismin seurauksena tai helpommin sanottuna parodia.

Tässä ovat tosin asiat.

Karl Marx sanoi jo vuonna 1848: „Työväenluokkien ainoa kehityksen kulkua vanhan porvarillisen yhteiskunnan tielle sellainen yhteisö, joka tekee mahdolliseksi luokki ja niiden vastakkainasettelun; ei tule olemaan enää mitään varsinaisia poliittisia voimia...” (ks. „Filosofian kurssi”).

Vuoden kuluttua Marx ja Engels lausui saman ajatuksen „Kommunistisen puolueen manifestissa” („Kommunistisen puolueen manifesti”, II luku).

Engels kirjoitti vuonna 1877: „Ensimmäinen teko, jossa valtio todella esiintyy koko yhteiskunnan edustajana — tuotantovälineiden hallussaanottaminen yhteiskunnan nimessä — on samalla sen viimeinen itsenäinen teko valtiona. Valtiovallan perustaminen yhteiskunnallisilla suhteilla

käy silloin toisensa jälkeen tarpeellonaksi ja sitten lakissa itsestään... Valtiota ei peloteta, se kuolee pois" („Arzt-Dühring“).

Sama Engels kirjoitti vuonna 1884: „Valtio ei sinä ole ollut olemassa ikuisesti. On ollut yhteiskuntia, joissa ovat tahtaneet taivota ilman sitä, jolla ei ole ollut valtiota... arvidantiskaus. Taloudellinen kehitys on muuttanut asetta, joka välttämättä oli sidottu yhteiskuntaan jäsenittämiseen luokkiin, valtio kävi... välttämättömäksi. Nyt läheisyys vapautti sitä taivotaan kehitykseltä, jolla niiden luokkien olemassaolo ei ole vain lakunut olemasta välttämättömäksi, vaan taies taivotaan suoranaiseksi tahtaksi. Luokat häviävät yhä kiertämättömästi kuin ne aikaisemmin ovat syntyneetkin. Niiden taivotaan taivota kiertämättömäksi valtio. Yhteiskunta, joka järjestää taivotaan taivota tavalla taivotaan vapautti ja taivotaan yhteistä pohjalla, siirtää kuka valtiokansaan sinne, minne se silloin kuituu: maalaisluokkien taivotaan, rukiin

ja pöytäkirjeen viereen" (ks. „Perheen, yksityisomaisuuden ja valtion alkuperä”).

Saman Engels toisti vuonna 1891 (ks. Jehdanto teokseen „Kansalaisesta Ruuskasta”).

Kuten nähtä, sosialidemokratian mielestä sosialistinen yhteiskunta on sellainen yhteiskunta, jossa ei tule olemaan sijaa niinsanotulle valtiolle, poliittiselle vallalle ministerineen, kaverisöelneen, sätärineen, poliisineen ja sotilaineen. Valtion olemassaolon viimeinen vaihe tulee olemaan sosialistisen vallankumouksen kausi, jolloin proletariaatti ottaa valtiotulleen omiin käsiinsä ja muodostaa oman hallituksen (diktatuurinsa) porvaristen hävittämiseksi lopullisesti. Mitä kun porvaristo on hävitetty, kun laaksi on hävitetty, kun sotallari on lajitunut, silloin ei enää tarvita mitäänkään poliittista valtaa,— ja niinsanottu valtio poistuu historian alalta.

Kuten näette, mainittiin aarikielien „aayitit“ on aivan perustustona. panat-
tita.

Mittä tulee „aayititit“ toiseen küh-
taan, niin aittä Karl Marx aano seuraava:

„Kommunistisen (s.o. sosialistisen) yhteiskunnan korkeimmassa vaiheessa, sen jälkeen kun on kadonnut yksittäiset erjantava työtajaksi alistaminen ja sen mukana myös henkisen ja ruuvelinisen työn vastabokkoinen; sen jälkeen kun työ on... tallat itse ensimmäiseksi elämäntarpeeksi; sen jälkeen kun yksittäisten kuitin puolin kehittyneet myöskin tuotantovaimat ovat kasvaneet... vasta aittain vaitaan nousis perustallisen aikeuden ahtaan näköpiirin yläpuolelle ja yhteiskunta voi kirjottaa lippunsa: „Ahtaitta ihgytintä mukaan, jokatulle tarpeittomia mukaan!“ („Götthas ohjelman aivotelaa“).

Kuten näette, Marxin mielestä kommunistisen (s.o. sosialistisen) yhteiskunnan korkeampi vaihe on sellainen järjestelmä,

juoma on kokonaan poistettu jakautuneen „harkkaan” ja „hienoon” työhön sekä riistetty henkisen ja ruumiillisen työn välillä, työ on tehty tuusuhattomasti ja yhteiskunnassa vallitsee todella kommunistinen periaate jokaisella kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan. Sitä ei ole sijas paljautyille.

On selvää, että tarkin „syyttö” on aivan perusteeton.

Joko tahti: joko herrat anarkistit olivat ole edes milloinkään yllämainittuja Marxin ja Engelsin teoksia ja harjoittivat „arvostelua” kuulopuheitten perusteella tahi he tuntevat mainitut Marxin ja Engelsin teokset, mutta tahallaan vääristelivät.

Sehminen on ensimmäisen „syyttöksen” kohtalo.

“ . ”

Anarkistien toinen „syyttö” sisältyy siihen, että he kiistävät sosialidemokratian vallankäyttöoikeutensa. Te että ole

vallankumouksellisia, te kiillätte viikivaltainen vallankumouksen, te tahdotte pyytää sosiaalisin kein kääntötyöväen avulla — sanovat meille heresi anarkistit.

Kuunnellaan:

„...Sosialidemokratit... deklamoiivat mielellään sellaisia aiheita kuin „vallankumous“, „vallankumouksellinen taistelu“, „taistelu ase käsiin“... Mutta jos te yksinkertaisuudessaanne pyydätte heitä asiasta, niin he antavat teille juhlallisesti kääntötyöväen vankkeja varten...“ He väittävät, että „sitten vallankumouksellisille sopiva tarkoituksena mukainen taistelu on rauhallinen ja legaalinen parlamentaarinen osallisuusvaltaiseen kapitalismille, säädettylle vallalle ja koko nykyisellä perustuslaillisella järjestelmällä“ (ks. kirjallisuuskokous „Leipä ja vapaus“, s. 21, 22—23).

Samaa sanovat grundiolaiset anarkistit, tietenkin vielä suuremmalla itsevarmuudella. Oitaksapa vaikka Biter, joka kirjoittaa:

„Koko sosialidemokratia... sanoo avoimesti, että taistelu kiväärin ja aseiden avulla on porvarillinen vallankumoustapa ja että parhaiten voivat ottaa haltuunsa vallan vain ammattityöväkijän avulla, vain yleisten vaalien avulla, ja todistaa sitten yhteiskunnan taloushistoriallisesti parlamentaarismuutoksella ja lausallisuuden kautta“ (ks. „Valtiolla on valtaaminen“, s. 3—4).

Niin sanovat herrat anarkistit marxilaisista.

Oikeo tällä „ajattelulla“ mitään perustetta?

He väittävät, että anarkistit määrätään ilmaista sivistyskäsittelyä ja parantelutalousta.

Tämä ovat tosiasiat.

Karl Marx ja Friedrich Engels kirjoittivat jo vuoden 1847 lopulla:

„Kannustettiin halveksivat salata mielipiteitään ja aikomuksiaan. He selittivät avoimesti, että heidän päämääränsä todistaa olevan oikein ajomattana vähemmistöisesti kumoamalla koko väkivaltainen yhteis-

kuusta järjestyä. Vainakoot valtuudet ovat
luokat kommunistissa vallankumouksen
koittamisessa. Proletaarilla ei siinä ole
muuta menetettävää kuin kahleensa.
Heillä on maailma voitettavana. Kaikkien
maiden proletariaatit, liittokkaid pöytä”
(ks. „Kommunistisen puolueen mani-
festi”. Eräissä legaalisisa painoksissa on
käännöksenä jätetty pois muutama sana).

Vuonna 1868, edeltäessään uutta neu-
sua Bakunassa, Karl Marx kirjoitti sillois-
ille saksalaisille tyvereille:

„Asetta ja ampumatarvikkeita ei pidä
minkään tekniyytä nojalla luovuttaa
käsittämättä... (pöytäkirja on... järjestelmällisesti
tarkasteltava) proletariaatit kaartilait, jotka
on omat pääkärkensä ja oma pääasiallinen
toiminta...” Ja tämä „on pidettävä miehenä
edessä olevan kapinan aikana ja sen jäl-
keen” (ks. „Käsin oikeusjuttu”. Marxin
veloitus kommunisteille)²⁴.

Karl Marx ja Friedrich Engels kirjoit-
tivat vuonna 1868—69: „...Kun kerran
kapina on alkoetta, niin on toimittava

sella määränneillä poliittisellisuuden ja ryhtymättä työhönsä. Puolueita on jatkaneen useiden kappien sarja... Yllä vastustajasi silloin, kun sen voimat ovat vielä hajallaan, hunki joka päivä uusia, vaikkapa pienikin menestyksiä... pakota vihollisen perääntymään, ennenkuin se ehtii loota voimiaan oisua vastaan; senalla sarjaa, toimi Dantonin — tällain anti tunteutuisia vallankumouksellikan mestaruisia määrinman — sarjojen mukaan: rohkeutta, rohkeutta ja vielä kerran rohkeutta" („Vallankumous ja vastavallankumous Sakossa“).

Meidän mielestämme tässä ei ole kysymys ainoastaan „älyestyspoliisista“.

Muistakathan vihdoinkin Pariisin Kommunein historiaa, muistakathan, kuinka rahallisesti Kommuuni toimi, kun se tyytyneenä Pariisissa saavutettuun voittoon jätti hyökkäämättä Versaillesin, tuohon vastavallankumouksen puolelle. Kuinka huolesta: missä Marx silloin asoi? Kehottiko hän parisiilaisia vaaleihin?

Hyväksyikö hän Pariisin työväestön haal-
littamisuuden (koko Pariisi oli työväestön
käsissä), hyväksyikö hän heidän jaloimie-
lisen nähtävyytensä voittettuihin ver-
sallisuuksiin? Kuunnellakohan Marxis:

„Mikä joustavuus, mikä historiallinen
alustukyky, mikä ahautavuus onkaan
noilla parisisalaisilla! Kuusi kuukautta
ikäkertykkin räkää... he nousivat kap-
maan proletariaatin pöytäkirjan edessä...
Historia ei tanno toista esimerkiksi tuol-
laisesta ankaruudesta! Jos heidän voite-
taan, niin syynä ei tule olemaan mitään
muu kuin heidän „jalomielisyysensä“.
Oltiin pitäneet nämä Versaillesin hefi
paikalla, kun Vinay ja hänen perheensä
Pariisin Kansalliskaartin taantuneeksi-
nen osa olivat paenneet Pariisista. Oltiin
hefi päätettiin menettää ohj linasta
tammoriikkurudesta. Ei tahdotta alitettiin
kansainvälisessä, niinkuin se häy kuvastaa
Thiers ei muka olisi ja alitettiin kansai-
nälisessä yrittäessään riisua Pariisin
asista? („Kirjeitä Kageimannille“)²².

Niin ajattelivat ja toimivat Karl Marx ja Friedrich Engels.

Niin ajattelivat ja toimivat sosialidemokraatit.

Mutta anarkistit hokevat yhä: Marxia ja Engelsiä sekä heidän seuraajansa kiinnostavat ainoastaan länttäpäiset, he eivät hyökkäy väkivaltaisista vallankärsänteillä!

Kuten näette, myöskin tuo „syyttö” on parottelua, joka paljastaa anarkistien alistamattomuuden marxilaisuuden ole-
muksen nähden.

Selainen on toinen „syyttö” kah-
talo.

” ” ”

Anarkistien kolmas „syyttö” sisältyy siihen, että he kiittävät sosialidemokra-
tien kansanomaisen laanteen, kuvaavat
socialidemokraatit byrokrateiksi ja väit-
tävät, että socialidemokraattinen prukti-
riastian diktatuuriin suunnitelmia on val-
lakumouksen surma, ja sitäpäitai, koska

socialidemokratit kannattavat toivollista diktatoria, niin he todellisuudessa halusivat pysyttää omaa diktatoriaansa proletariaatin yli eikä proletariaatin diktatoriaa.

Kruunallishan herra Kropotkin:

„Me anarkistit olemme langenneet lopullisen luontien diktatuurille... Me tiedämme, että kaikenlainen diktatuuri, silloinpa sen nimet kuinka vehollista hyönteä, johtaa valtakumoukseen kuolemaan. Me tiedämme... että diktatuurimie ei ole mitään muuta kuin hallitusteti-shäänin termiöllinen testi, hallitusteti-shäänin, joka... on aina pyrkinyt luokituttamaan ojauden” (käs. Kropotkin, „Kapinointijon pohjoita”, s. 121). Socialidemokratit eivät hyökkäy silloin vaan valtakumouksellista diktatoria, vaan he myö kannattavat diktatoria proletariaatin yli... Työmiehet kiinnostavat heitä vain sikäli, mikäli työmiehet ovat karjalainen armeija heidän käsissä... Socialidemokratia pyrkii proletariaatin

avalla sitansaan valtiokoneen avulla
kääntä" (kts. „Loipä ja vapaus“, s. 62
ja 63).

Samaa sanovat gruusalaiset anarkistit:
„Proletariaatin diktatuuri suorasel-
lässä mielessä on kerrussaan mahdollista,
sillä diktatuuria kannattajat ovat valtio-
mielisiä eikä heidän diktatuurinsa tule
olemaan kuin proletariaatin vapaata toi-
mintaa, vaan sen saman edustuksellisen
vallan soveltamista yhteiskunnan johtoon,
joka nykyäänkin on olemassa" (kts.
Bilbon „Valliovallan valtaaminen“, s. 45).
Sosialidemokraatti ei vii kannusta dik-
tatuuria ediställiseen proletariaatin
vapautusta, vaan... „sytyttämään ker-
ruvalloksen uuden erjauksen" (kts. „Nobelli"
N:o 1, s. 3, Bilbon).

Sellainen on herrajen anarkistien kol-
mas „syyllis".

Ei tarvitsse suuresti väitellä, kun
vähän paljastaa itsä anarkistien uusi
parjous, joka on tehty lukijan pettämiseen
tarkoituksessa.

Me emme ryhdy tässä kritisoimaan Kropotkinin periaateihin virehdyttää kansantoukuntaa, jonka mukana kaikenlainen diktatuuri on valtakautensa surma. Sillä tulemme puhumaan sitten, kun kaistaleemme anarkistien lakkokkoa. Nyt haluamme lajota vain itse „syytökseen“.

Jo vuoden 1847 lopulla Karl Marx ja Friedrich Engels sanoivat, että sosialismin pystyttämiseksi proletariaatin täytyy vallottaa poliittinen diktatuuri torjumaan itsensä diktatuurin avulla porvariston vastavallankumoukselliset rynnäkit ja ottaakseen siitä pois tuostavälitteet, että tämän diktatuurin ei pidä olla muutamien henkilöiden diktatuuria, vaan sen on oltava koko proletariaatin laskun diktatuuria:

„Proletariaatti käyttää politiasta heruuttiaan ottaakseen vähitellen pois porvaristoita kaiken pääoman, keskittääkseen kaikki tuostavälitteet... hallitsemaksi laskuksi järjestyneen proletariaatin hal-

taan..." (ks. „Kommunistisen puolueen manifesti“).

Proletariaatin diktatuuri tulee siis olemaan koko proletariaatin lisäksi diktatuuria pöyhäntien yli eikä vastustajien henkilöiden herruutta proletariaatin yli.

Myöhemmin he tahtovat saman ajatuksen miltei kaikissa teoksissaan, kuten esimerkiksi „Louis Bonaparten Brumairen kahdeksastoista päivä“, „Luokkitaistelu Ranskassa“, „Kansainvälinen Ranskassa“, „Valiokunta ja vastavaliokunta Saksassa“, „Anti-Dühring“ ymsä muissa teoksissaan.

Mutta tämä ei ole kaikki. Saadaksemme selville sen, kuinka Marx ja Engels ymmärsivät proletariaatin diktatuuria, saadaksemme selville, miten mahdollisena he pitivät tämän diktatuurin toteuttamista, kaikkea sitä varten on hyvin mielekkäitä otettava tietää heidän suhteuttamisensa Pariisin Kommunin. Asia on niin, että proletariaatin diktatuuri saa ensikseen moitteita paitsi anarkistien kes-

kuudessa myöskin kaupunkien pikkuper-
vien keskuudessa, muunmuassa kaiken-
laisten seurustajain ja kapakkeittajain
keskuudessa — kaikkien niiden keskuus-
dessa, jotta Marx ja Engels nimittivät
parapervareiksi. Puhuessaan tuollaisilla
parapervareille Engels sanoi proletariaat-
tia diktatuuria näin:

„Sakslaisen parapervari on yhä
niikoina aikana jällen tantes terveellistä
kykyä kuullessaan sanat: proletariaatin
diktatuuri. Niinpä niin, hyvät herrat,
tahdotteko tietää, mitä tämä diktatuuri
näyttää? Katokas Pariisin Kommuna.
Se oli proletariaatin diktatuuria“ (kts.
„Kansainvälistä Keskusta“. Engelsin Joh-
danto)²⁴.

Kuten näette, Engels käytti proleta-
riaatin diktatuuria sellaiseksi kuin oli
Pariisin Kommuuni.

On selvää, että jokainen, joka tahoo
tietää, mitä marsilaisen käsitteen
mukaan on proletariaatin diktatuuri, on
tutustuttava Pariisin Kommuuniin. Kään-

tykkäimme mekin Pariisin Kommuunin puolesta. Jos osoittautuu, että Pariisin Kommuuni todellakin oli yksittyisten henkijäiden diktatuuria proletariaatin yll, niin silloin — silloin marxilaisuus, silloin proletariaatin diktatuuri! Mutta jos me huomamme, että Pariisin Kommuuni oli todellisuudessa proletariaatin diktatuuria porvariston yll, niin silloin... silloin usumme silvan sydämen pohjasta anarkistisille juurteille, jolla talvisessa marxilaisuutta vastaan ei jätä muuta neuvoksi kuin kaksik juuria.

Pariisin Kommuunin historialla on kaksi kautta: ensimmäinen kausi, jolloin asioita Pariisissa johti tunnettu „Keskuskomitea“, ja toinen kausi, jolloin „Keskuskomiteaa“ valtuutuksen päättäneiden johto luovutettiin vastikään valitulle Kommuunille. Mikä oli „Keskuskomitea“, koki siihen kuulua? Edesmenne on Arthur Arnould'n „Pariisin Kommuunin kansainhistoria“, joka Arnould'n sanojen mukaan vastaa lyhyesti tähän

kyömykseen. Talotelo oli vasta alkamassa, kun noin 200-300 parissaista työllistä komppanioiden ja pataljoonien järjestäytyneinä valittiin keskeisimmiksi edustajiksi. Sitä muodostettiin „Keskuskomitea“.

„Kaikki nämä kansalaiset („Keskuskomitean“ jäsenet), jotka valittiin omien komppanioidensa ja pataljooniansa edustajiksi”, sanoo Arno, „olivat tunnettuja vain niiden pienokkaiden ryhmissä, joiden edustajiksi he olivat. Mitä väkettä he olivat, minkälaisia he olivat ja mitä he halusivat tehdä? Se oli „nimetön hallitus, johon kukaan ei ollut ymmärtänyt tavallisia työllisiä ja pikkuainemittajia, joista kukaan ei ollut ymmärtänyt mitään. Heillä ei ollut kukaan kukaan tai toimittajia alkuperäisiä... Perinäkötävät tulivat rikittäviksi. Jotain odottamattomia tapahtui maailmassa. Sitä ei ollut aiemmin hallitusten kaikkien edustajien. Oli puhjennut vallankumous, jota ei edustanut

asiantajaja, ei edustustajana, ei ammattilaisena eikä journalistina. Heidän tilillään oli valtuutuskortti Crouzet'ista, kirjuri-
sija, jollei j.n.e." (ks. „Parisiin Kommuunin kansainhistoria“, s. 107).

Arthur Arnould jatkaa:

„Me olemme, ihmiset „Keskuskomitean“ jäsenet, tuottamattomia eläimiä, kuullainen use hyökättyksen kehoiksi joutuneen karaan kiskot... Me olemme... karaan tähden palvelijaita, me olemme tämä eläköömme use kulkuna, haakkiaksemme sille voiton. Kukaan haluaa Kommuunin ja me pyyrimme paikoillamme ryhtyäksemme Kommuunin vaalihin. Ei enempää eikä vähempää. Nuo diktaattorit eivät nousseet väkijoukko kokoukselle eiäkikä keskustaneet sitä silloksi. Tuntai, että he eivät yhdessä sen kanssa, sen mukana, sen avulla, ja että he neuvottelevat sen kanssa joka haiki, kuuntelevat ja kertovat sen, mitä kuuluvat, ja pyrkivät vain suppeassa

maudessa.. tuomaan esin kolmasosan
tuhannen ihmisen mielisiksi" (ks. sama,
s. 109).

Siten menetteli Pariisin Kommuuni
olemassaolonsa ensimmäisellä kuudella.

Sellainen oli Pariisin Kommuuni.

Sellainen on proletariaatin dikta-
tuuri.

Sirityksillämme nyt Kommuunin takaisin
kauteen, jolloin „Keskuskomitean“ ase-
mesta toimi Kommuuni. Puhuttiin
niitä kahdesta kuudesta, jotka kestivät
kaksi kuukautta, Arsenalin kuudetta
kuukautta, että se oli todellista kan-
san diktatuuria. Kuusikossahan:

„Suuremmoinen näky, jonka tuo kansa
maadotti kahden kuukauden aikana,
antaa meille voimaa ja uskoa.. Istua
tulevaisuutta silmin. Noiden kahden
kuukauden ajan Pariisissa oli todellinen
diktatuuri, kokkoin työläisten ja kii-
tämättömien, ei yhden henkilön dikta-
tuuri, vaan koko kansan — tilantoa

siis herran — diktatuuri... Tuo dikta-
tuuri kesti yli kaksi kuukautta keskey-
tymättä, maaliskuun 18 päivästä touko-
kuun 23 päivään (1831)...” Ison sanoma
„...Kanttuuri oli vain moraalinen valta
eikä sillä ollut muuta aineellista voimaa
kain... kansalaisten yleisen kannatus,
kansa oli valmiimpi, siinä valloppäijä,
se muodosti Ison oman poliittisluokan
ja kaupunginhallituksen...” (Ota. sama,
s. 242 ja 244).

Sitten luonneltii Pariisin Kanttuuria
Kanttuuria jäsen, sen lähtökohdan
aktiivinen osastaja Arthur Armand.

Samalla tavalla luonneltii Pariisin
Kanttuuria sen toisen jäsen ja aktiivinen
osastaja Louis-Auguste (katso hänen kir-
jansa „Pariisin Kanttuuria histo-
ria”).

Kansa „siis valloppäijä”, „si
yhdessä henkilö diktatuuri, vaan koko
kansan diktatuuri” — sellainen oli Pariisin
Kanttuuri.

„Katsokaa Pariisin Kommuunin. Se oli proletariaatin diktatuuria”, huudahti Engels peropöytänsä ympärillä.

Sellainen on proletariaatin diktatuuri Marxin ja Engelsin käsityksen mukaan.

Kuten näette, heivät saarkistit vastustavat proletariaatin diktatuuria, Pariisin Kommuunin ja marxilaisuuden, jota he tämän lähtö „arostelivat”, yhä hyvin kuin ne tekivät kaikkensa, lukija, tunnenne kääntäjien.

On selvää, että diktatuuria on kahdenlaista. On vähemmistön diktatuuria, pienen ryhmän diktatuuria, Treparien ja Ignatjevien diktatuuria, joka on tähdätyt kansaa vastaan. Sellainen diktatuuria johdossa on tavallisesti suosikkikunta, joka tekee valaita päätöksiä ja kiristää silmukkaa kansan enemmistön kuulaan.

Marxilaiset ovat sellaisen diktatuuria vihollisia, ja he taistelevat sellaista diktatuuria vastaan paljon sitkeämmin ja

uhoitavaruuden kuin kovaa melua pöly-
vää avarkistina.

Osa myöskin tällaista diktatoria,
proletariaatin enemmistön diktatoria, jor-
kan diktatoria, joka on tähditety per-
riesta vastaan, vähemmistöä vastaan. Sitä
osa joukoi diktatoria johdossa, sitä ei
ole sijaa sanakkikuvassa eikä salakilla
pääkällä, sitä tehdään kaikki jalki-
sesti, kadulla, kokouksissa, sillä tämä
diktatori on kadun ja joukon diktaturia,
kaikkia sortaja vastaan tähditety
diktatoria.

Sellaisia diktatoria marxilaiset kan-
nattavat „molemmilla käsillä”, ja toke-
vilt sen siksi, että sellainen diktatori
on suuren sosialistisen vallankumouksen
syrjäntulosta alkua.

Herrat avarkistit ovat uskittaneet
keskenään nämä kaikki diktatoria, jotka
kiittävät toinen toisensa, ja siksi he jor-
tuivatkin naurettavaan asemaan: he eivät
tallista marxilaisuutta vastaan, vaan omia

mielikkävyydestään vastaan, he eivät ta-
lela Murcia ja Engeliä vastaan, vaan
tuulivyölyjä vastaan, niinkuin aikoinaan
teki arnessa Don Quijota...

Selkään on kolmannen „oytyksen“
kohdalla.

[Jatkoa seuraa.]*

Sanomalehti: „Ainon Omat“ („Ainon Omat“)

Mä a, ä, ö ja u jatketaan ä, ö ja u jatketaan
sitten jatketaan j jatketaan.

„Puhuttiin Puhuttiin“ („Puhuttiin“)

Mä a, ä, ö ja u jatketaan ä, ö, ö
jatketaan j jatketaan.

„Eivät“ („Eivät“) Mä ä, ö, ö ja u:

jatketaan ä, ä, ö ja u jatketaan

Jälkimmäinen: Ä...
KÄÄNTÖ: jatketaan

* Jalka ei ilmeisesti kehittyä, sillä pro-
lempi Keskustuksen siinä kaveri Oskari van-
den 1907 keskivaiheilla puolesta Oskari, josta
lähtien muuttamaan Keskustaan kukaan ei voinut, ja
muuttajien „Keskustaan vain osittain“ toki-
nen viikoksi jalka varten kukaan kehittyä
Keskustaan. Ä...
KÄÄNTÖ: jatketaan

HUOMAUTUKSIA

1) Vuoden 1903 lopulla ja vuoden 1906 alussa
 maankielityönä, jota johtivat Kropotkinin so-
 vuttaja, Venäjän avaruuden V. Tšerkesin
 niminen kunnattajansa Mihail Tšerkes
 (Siberi), Savel Gopljn (S. G.) ym., lähi-
 työssä valokuvien, kappaleiden, koulukir-
 kastoja vastaan. Kytöksi julkaisi Tšerkesin
 nimityksellä „Nedel“, „Häviö“ ym. Avaru-
 tella ei ollut mitäänkään jaksajien prole-
 tariatin keskuudessa, mutta heillä ei vielä
 ollut muuttanut koulukirjastoja, maaseutun
 ja pikkuparvekkeiden alustan keskuudessa.
 J. V. Sidorin niminen maaseutun
 julkaisija, jonka julkaisijana oli „Kau-
 kainen valko maaseutu“, Nalja maaseutu-

kirjoitusta ilmestyi ensimmäisenä „Kalli Tahonlehti“ keuhk- ja leikkauksissa 1905. Suomalaisen kirjallisuuden julkaisemisen keuhkuyhtiö, sillä viikkomäärä jatkuvasti vähenevästi, „Kalli Tahonlehti“ julkaisi kirjoitukset julkaisun uudelleen joulukuussa 1906 ja tammikuun 1 p:nä 1907 ensimmäisenä „Kalli Droptin“, mikä kirkas muotoissa muotona. Ensimmäisen koonnan lähti uusia kirjoituksia seuraavan koonnan koonnan: „Toukokuun ensimmäinen tunti meillä lähtenyt edustamaan, että me julkaisimme kirjoituksia, muokkauksia, uudelmia ja muita samankaltaisia kertyneitä (ks. „Kalli Droptin“ № 1). Suomalaisen kirjallisuuden eväitä koonnattiin edellä mainittuun tuntiin. Kirjassa mainittuista kirjallisuuden koonnista ja julkaisemista uusia kirjoituksia. Näin tulee itse kirjoituksia, että julkaisun tarpeellisuus koonnista, että on niistä se ja koonnan julkaisu julkaisemisen ensimmäisenä (kirjoituksesta riippumattomista syistä kirjoittamiseksi ja lopettamiseksi). Tämä toiminnasta olemaan koonnattiin viikkomäärä julkaisi kaikki kirjoitukset kokonaisuudessaan ja ehdottomasti kirjoittajilla, että hän muokkui se uudelleen ja muokkui haljottamiseksi kirkon, mikä hän muokkui tekijän“. Sitä syntyi toinen „Aam-

kuusi valko sosialismi? seljta esiniminen
lurus kahel eri suunnoton. Sen jalka-jäl-
kältille sanomalehdessä „Tervele Tervele“
helmikuussa 1907 ja sanomalehdessä „Dru“ hei-
vikuussa 1908. Kirjoituksen „Aarkimmi valko
socialismi? esiniminen sanomassa, joka jäl-
kältille sanomalehdessä „Ahal Tervele“, on
toista J. V. Stalinin Tiedon 1. osan liitteellä.

„Tervele Tervele“ („Klimatse“) —
bolševistinen päivälehti, alkoi ilmestyä legu-
laassa Tiflisissä helmikuussa 15 p:nä 1907. Sanomalehti jätti J. V. Stalin. Ilmestyi 12 numeroa. Sanomalehti lakkaussikin maaliskuun
8 p:nä 1907 „Miesnäiden suostus kättä“.

„Dru“ („Aika“) — bolševistinen päivilehti, joka ilmestyi sanomalehden „Tervele Tervele“ lakkauttamisen jälkeen maaliskuun 15 päivänä helmikuussa 15 päivänä 1907. Sanomalehden johtaja oli J. V. Stalin. Sanomalehden toimittajana kuuluivat epäolein M. Tšubajev ja M. Davšanov. Ilmestyi 51 numeroa. — 8.

* „Kotelo“ („Kotelo“) — grammatilinen aarkim-
tinen viikkolehti; ilmestyi vuonna 1908 Tif-
lisissä. — 29.

* Etsi Karl Marx. Valitut teokset kahdeksassa osassa.
1 osa, 1901, s. 187. — 29.

- ⁴ Kta. Karl Marx. Valitut teokset kahdeksan osassa, I osa, 1940, s. 321—326.—58.
- ⁵ K. Marx ja F. Engels. „Pyhiä perheitä“, luku „Kriittinen katsaus materialistiselle materialismille vuonna 1844“ (Kta. Teokset, III osa, 1930, sivu 187).—59.
- ⁶ Kta. K. Marx. Filosofian kirjasto, 1941, s. 248.—60.
- ⁷ Kta. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XVI osa, I kirje, 1871, s. 148.—61.
- ⁸ Kta. Karl Marx. Valitut teokset kahdeksan osassa, III osa, 1941, s. 453.—62.
- ⁹ Kta. F. Engels. Anti-Dühring, 1895, s. 129 ja 130.—63.
- ¹⁰ „Mies“ („Työmiehen“) — grammatillinen sukupuoli pääkirjeellä; Ensimmäinen Tehtävä vuonna 1901.—64.
- ¹¹ „Mies“ („Ään“) — grammatillinen sukupuoli pääkirjeellä; Ensimmäinen Tehtävä vuonna 1901.—65.
- ¹² Karl Marx. Kolmas kommunismin ohjelmajohde, „Edistys“ julkaisu, Pietari 1869, s. 113 (E. Litta. Keskeisnäkökulma vuonna Littaalle, Moskova,

1890) (Ots. Karl Marx. Valitut teokset kahdeksassa osassa, II osa, 1961, n. 110 ja 111).— 589.

¹⁸ Ots. Karl Marx. Valitut teokset kahdeksassa osassa, II osa, 1961, n. 617.— 547.

¹⁹ Luennon kirjasto: K. Marx. Kansainvälinen Kansallisuus. F. Engelsin esipuhe. N. Leninin toimittama käännös suomenkieliseksi, 1908 (Ots. Karl Marx. Valitut teokset kahdeksassa osassa, II osa, 1961, n. 364).— 747.

SISÄLTÖ

	Sivu
I Esikäsitys metodi	16
II Materiasääntöjen teoria	41
III Pöytäsaartomenetelmä	77
Suomenkielisiä	157

Karjala-Suomalainen ENT
Käsitteensivustos
Poligrafialaitos
Sotkanen Kirjapaino

Sotkanen, Karjalankatu, 51
